

Beleidsplan
Spots op Elburg
2017 – 2020

Inhoudsopgave

Voorwoord	2	Uitvoeringsprogramma Spots op Elburg	22
Inleiding	4	1. Doelgroep bepalen	23
De Rijkdom van Elburg	5	2. Samenwerking in gemeente Elburg en met de regio	24
Thema 1 - Cultuur & Erfgoed	6	3. Gebruik maken van omliggende regio	25
Thema 2 - Recreatie & Toerisme	8	4. Aantrekkelijkheid recreëren in het buitengebied vergroten	27
Thema 3 - Evenementen	9	5. Goede verdeling van de evenementen in de gemeente	28
Elburg in de spotlights	10	6. Deelname aan project Hanzesteden	29
Ontwikkelingen en trends recreatie en toerisme	12	7. De zichtbaarheid van het materieel en immaterieel cultureel erfgoed behouden en versterken richting bewoners en bezoekers van Elburg	29
Landelijk, economisch beleid	16	8. De maatschappelijke rol van cultuur in Elburg ondersteunen en stimuleren	30
Doelgroepenbenadering	18	9. Het bevorderen, ondersteunen en stimuleren van nieuwe initiatieven voor cultuurparticipatie en cultuureducatie	32
Doelgroepenbenadering Nederlandse toerist	18	10. Realiseren van een (elk weer) accommodatie	33
Doelgroepenbenadering buitenlandse toerist	19	11. Inrichten van één lokaal loket voor Cultuur & Erfgoed, Toerisme & Recreatie en Evenementen	35
Belang van indeling	20	Bijlage 1 - Evaluatie beleidsnota 2011 - 2015	37
Feiten en cijfers (landelijk)	21	Bijlage 2 - Toekomstvisie	38
		Bijlage 3 - Samenwerking	40
		Bijlage 4 - Cultuur & Erfgoed in beeld	41
		Bijlage 5 - Geraadpleegde bronnen	43
		Bijlage 6 - Financieel overzicht	44

Voorwoord

Beste inwoners, ondernemers en andere geïnteresseerden,

De gemeente Elburg wil recreatie, toerisme, cultuur en erfgoed een impuls geven en blijvend stimuleren. Daarom ligt voor u de beleidsnota voor Cultuur & Erfgoed, Toerisme & Recreatie en Evenementen van onze gemeente. Deze nota maakt duidelijk waar onze kansen liggen en wat daarbij extra aandacht verdient. De nota laat zien waar we als gemeente trots op kunnen zijn en waar we aan moeten werken om deze thema's binnen onze gemeente daadwerkelijk die impuls te geven. Deze nota vormt een bron van inspiratie bij ons streven om onze gemeente aantrekkelijker en gastvrijer te maken, onszelf daarin te onderscheiden van andere aantrekkelijke gebieden en ons op een juiste manier te profileren. De ontwikkeling van Cultuur & Erfgoed, Toerisme & Recreatie en Evenementen is niet alleen een aangelegenheid van het gemeentebestuur. Het is een zaak van én voor de gehele gemeenschap. Alleen door een goed samenspel tussen inwoners, ondernemers, gemeentebestuur en andere betrokkenen kan deze ontwikkeling een succes worden.

Veel leesplezier en laat u vooral inspireren!

Inleiding

Elburg, een (Hanze) vestingstadje op de Veluwe. 'Nummer 1 op de lijst van 10 Nederlandse dorpen en kleine steden waar je geweest moet zijn'.

Gedeputeerde Bea Schouten weet het zeker: de Veluwe rukt op naar hét toeristisch-recreatieve centrum van Nederland. Samenwerking tussen de dorpen en (Hanze)steden is hierbij meer dan van belang.

Elburg, een stadje met veel bezienswaardigheden en monumenten. De stad kent maar liefst 296 rijksmonumenten; de grootste rijksmonumentendichtheid per vierkante meter!

Steeds meer mensen weten Elburg en omgeving te vinden. Elk jaar komen er inmiddels meer dan 500.000 toeristen naar Elburg. Dit zijn voornamelijk dagtoeristen. De bezoekers zien de schoonheid van de vestingstad Elburg. Zij komen voornamelijk voor de ontstaansgeschiedenis van de vesting, de monumentale panden, de oude (Hanze)haven, musea, kerken, landgoederen, het historisch cultuurlandschap en de nabijgelegen bossen, heide en zandverstuiving.

Elburg heeft veel te bieden op het gebied van omgevingstoerisme. Dit wil zij de aankomende jaren nog meer uitdragen en onder de aandacht brengen. Niet alleen door de gemeente Elburg zelf, maar ook regionaal door samenwerkingsverbanden aan te gaan met o.a. Regio Zwolle, Hanzesteden Marketing Groep, Diamant van Midden Nederland, Visit Veluwe, de provincies Gelderland, Overijssel en Flevoland, Gastvrije Randmeren, Regio Noord Veluwe, NEO (Nunspeet, Elburg, Oldebroek) en andere omliggende gemeenten (hierna te noemen: de partners).

In deze nieuwe nota voor omgevingstoerisme 'Spots op Elburg' wordt het beleid voor Cultuur & Erfgoed, Recreatie & Toerisme en Evenementen voor de periode 2017 - 2020 beschreven. Deze nota is de opvolger van de nota Toerisme en Recreatie gemeente Elburg 2010, vastgesteld door de gemeenteraad op 13 december 2010. Het nieuw te vormen beleid is een herijking van het huidige plan en daardoor niet een geheel nieuwe nota. Wel zijn Cultuur & Erfgoed en Evenementen samengebracht in deze nieuwe nota. Dit om een eigentijdse invulling van cultuur in de samenleving te krijgen en vanuit de wetenschap dat cultuur in brede zin meer 'oplevert' dan dat het 'kost'. De kernwoorden: faciliteren, stimuleren, initiëren, verbinden en ondernemerschap zullen de aankomende jaren leidend zijn voor de inzet op en voor deze thema's.

In deze nota wordt kort teruggeblikt naar de periode 2011 – 2015 (bijlage 1). Welke ambities en speerpunten in die nota en in de door de raad toegevoegde uitvoeringsprogramma gerealiseerd zijn en welke (nog) niet. Ook wordt er kort in gegaan op de toekomstvisie 2020 van de gemeente Elburg (bijlage 2). Dit is als bijlage toegevoegd, omdat we ons willen richten op de toekomst en verbinding willen leggen met de drie thema's.

Met deze toekomstvisie voor ogen zullen er nieuwe en aangepaste ambities beschreven worden. Deze ambities zijn onderverdeeld in drie thema's: Cultuur & Erfgoed, Recreatie & Toerisme en Evenementen. In het uitvoeringsplan is vertaald waar de mogelijkheden liggen voor de drie thema's. Ook wordt daarbij duidelijk met welke partners de mogelijkheden aangepakt kunnen worden. Het leggen van verbindingen en het samenwerken staan hierin centraal met het uiteindelijke doel dat de drie thema's elkaar versterken. Het uitvoeringsplan zal nog nader uitgewerkt worden.

Bronvermelding: rapport De Rijkdom van Elburg (2015)

De Rijkdom van Elburg

Gemeente Elburg met haar ligging op de grens van water en bos brengt verschillende werelden en liefhebberijen, zoals watersport en wandelen, natuur en cultuur, toerisme en gemeenschap, winkelen en recreatie op een prettige manier bij elkaar. Dat is de rijkdom en de kracht van de gemeente Elburg.

De gemeente Elburg heeft zich ontwikkeld tot een aantrekkelijke gemeente om te wonen, werken, verblijven en te recreëren. Belangrijk hierbij is het behoud en het versterken van de eigen identiteit van de verschillende kernen. De vesting Elburg kenmerkt zich door de belangrijke culturele waarden, de historische botterwerf en de verschillende musea (acht binnen de stadsmuren van Elburg) en jaarlijkse evenementen. In de verschillende wijken van Elburg Oost en Oostendorp is en blijft het prettig wonen. Ook zijn daar veel sociale voorzieningen. Doornspijk, Hoge Enk en het buitengebied kenmerken zich door de hechte gemeenschap met vaak een christelijke achtergrond en zijn sterk verweven met het omliggende agrarische landschap. 't Harde typeert zich door de centrale ligging, dicht bij de natuur, een goede infrastructuur en door de veelzijdigheid van het dorp. 't Harde heeft zijn ontstaansrecht te danken aan Defensie en de vele militairen die gestationeerd waren op de kazernes. De afgelopen jaren heeft 't Harde steeds meer het karakter van een groen dorp in de Veluwe bossen gekregen. Daarmee verbindt zij de gemeente Elburg met de achtergelegen bossen en de natuur. De gemeente Elburg is uniek en onderscheidend door de contouren van de vesting en het prachtige landschap dat veel diversiteit biedt: Veluwe bossen, het overgangsgebied, de open polders en de randmeren. Maar ook door cultuurhistorische parels, zoals de Vesting, Hanzestad, botters, visserijcultuur, cultuurlandschappen, landgoederen en kerkpaden. Deze rijkdommen zullen benut moeten worden om de ambitie van de gemeente Elburg daadwerkelijk te kunnen realiseren.

Samenwerking

Wij mogen trots zijn op wat gemeente Elburg te bieden heeft. Dit dient behouden te blijven en verder uitgebreid te worden. Daarmee willen we bereiken dat het prettig wonen en verblijven is binnen de gemeente Elburg. Deze leefbaarheid is iets wat je samen creëert: als gemeente met inwoners, instanties en als dorpen onderling. Het leggen van verbindingen en samenwerken staan centraal. Niet alleen binnen het gemeentehuis en de gemeente, maar juist ook in regionaal verband om de leefbaarheid in de regio te behouden en te versterken. Het gemeentebestuur van Elburg vervult hierin een stimulerende en faciliterende rol. Zo wordt er samengewerkt met de verschillende partners. Op deze manier komt er meer samenhang en eenduidigheid in de uitingen, wat de profilering en positionering van de gemeente Elburg ten goede komt.

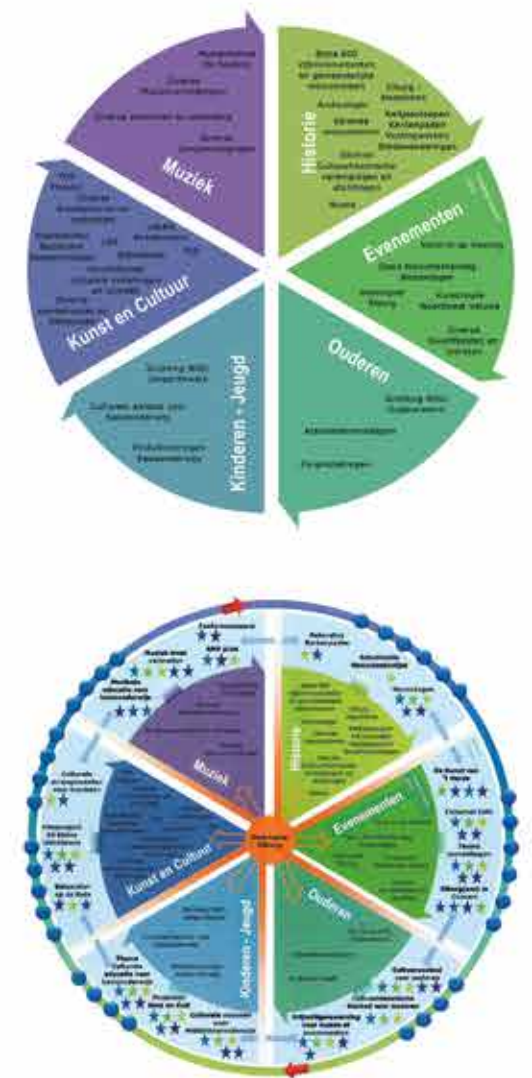
Thema 1 Cultuur & Erfgoed

Ambitie Cultuur & Erfgoed

Het culturele leven en de rijke cultuurhistorie van de gemeente Elburg is in 2020 veel zichtbaarder, voor zowel inwoners als bezoekers. Meer dan voorheen worden culturele initiatieven en programma's aangepakt in gezamenlijkheid, door wisselende combinaties van organisaties in het culturele veld, vrijwilligers, bedrijven, instellingen, stichting Wiel en de gemeente. Er zijn activiteiten opgezet die de aantrekkelijkheid van Elburg als woon- en verblijfsstad stimuleren, de maatschappelijke rol van kunst en cultuur versterken en de culturele participatie van kinderen, jongeren, alleenstaanden, senioren en welzijn en zorg vergroten.

Om dit de aankomende jaren te bereiken, gaat de gemeente Elburg werken aan twee zaken: zichtbaarheid en gezamenlijkheid. Zichtbaarheid is nodig, zodat het culturele aanbod kenbaar wordt bij de inwoners en (potentiële) bezoekers. Gezamenlijkheid is nodig om vruchtbare contacten en kansen niet voorbij te laten gaan. Door interactie en samenwerking kan het plezier toenemen en de kwaliteit worden vergroot. Belangrijk hierbij is om de beoogde 'culturele infrastructuur' in het achterhoofd te houden. Deze culturele infrastructuur is onderverdeeld in verschillende pijlers. De pijlers die benoemd zijn, zijn: Muziek, Historie, Evenementen, Ouderen, Kinderen, Jeugd, Kunst & Cultuur. Hierbij is uitgegaan van een transformatie naar een uitgebreidere en meer samenhangende culturele infrastructuur(bijlage 4).

Met de culturele infrastructuur als basis wil de gemeente de culturele programmering een stevige impuls geven. Faciliteren, stimuleren, initiëren, verbinden en ondernemerschap zullen hierbij leidend zijn

In de programmering is ruimte voor bestaande activiteiten op het gebied van muziek, kunst, cultuur en cultuurhistorie. Deze wil de gemeente blijven ondersteunen. Uiteraard is er ook plaats voor nieuwe initiatieven, activiteiten, exposities, uitvoeringen en evenementen, al dan niet in samenwerking met bestaande activiteiten. Doel hiervan is om met een kwalitatief en aansprekend programma nieuw publiek van binnen en buiten Elburg te trekken. Dit juicht de gemeente toe (stimuleren en initiëren). Daarnaast zal de gemeente samenwerking stimuleren (verbinden), zodat nieuwe deuren geopend worden. Dit kan in de vorm van gezamenlijk activiteiten opzetten. Voor de totstandkoming (verbinden) van nieuwe samenwerkingen is het mogelijk om kostenbesparingen (ondernemerschap) te realiseren. Verder wordt ook met de nieuwe samenwerkingen en samen met de gemeente gezocht naar nieuwe subsidiemogelijkheden.

Het is niet de bedoeling dat de gemeente zich inhoudelijk met de activiteiten bemoeit. De activiteiten blijven onder de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemers. De gemeente vervult hierbij een faciliterende rol. Wel is er afstemming over de koers en planning, zodat de activiteiten goed gepland worden over het gehele jaar,. Hierdoor is er met grote regelmaat wat te doen in Elburg, zowel in de zomer als de winter en blijft de gemeente Elburg het hele jaar door in de ‘spotlights’ staan

De gemeente Elburg moet ook zeker de verbinding blijven zoeken met vrijwilligers uit de gemeente Elburg. In het rapport ‘de Rijkdom van Elburg’ staat aangegeven dat het aantal vrijwilligersuren op het gebied van kunst en cultuur geraamd worden op een gekapitaliseerd bedrag van € 5.000.000,00 per jaar! Dit bedrag hoeft de gemeente niet uit te geven en de maatschappij plukt hier wel de vruchten van. Deze vrijwilligers zorgen voor cultuur in Elburg. Cultuur wat bijdraagt aan toerisme, beleving in, aan en van Elburg. Deze inzet van de vrijwilligers moet gekoesterd worden. Het is immers onbetaalbaar voor een gemeente met deze omvang. Door meer in te zetten op waardering in de vorm van ondersteunen, oppakken van nieuwe initiatieven en het ‘samen met de gemeente’-gevoel in woord en daad te creëren, kan samen meer gemeente Elburg gemaakt worden. Voor elkaar en met elkaar samenleven!

Voor de musea en instellingen kan Stichting Museumstad Elburg een duidelijke rol spelen. Deze stichting is in 2014 opgericht en heeft als doel het versterken van de kwaliteit van het aanbod van de bij de stichting aangesloten musea en instellingen en het verrichten van alles wat hiermee te verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.

Vanuit de ambitie zijn doelstellingen bepaald. Deze doelstellingen worden in het uitvoeringsprogramma verder uitgewerkt.

- De zichtbaarheid van het materiële en immateriële cultureel erfgoed behouden en versterken richting bewoners en bezoekers van Elburg.
- De maatschappelijke rol van cultuur in Elburg ondersteunen en stimuleren.
- Het bevorderen, ondersteunen en stimuleren van nieuwe initiatieven voor cultuurparticipatie en cultuureducatie.
- Samenwerking in gemeente Elburg en met de regio.
- Samenwerking met Stichting Museumstad Elburg.
- Gebruik maken van de omliggende regio.

Thema 2 *Recreatie & toerisme*

Ambitie Recreatie en toerisme

In 2020 verwelkomt de gemeente Elburg meer gasten, zowel dag- als verblijfstoeristen. Er worden particuliere en zakelijke bezoekers van buitenaf aangetrokken. De verblijfstoeristen verlengen hun verblijfsduur en verblijven meerdere dagen in de gemeente Elburg. Zij zullen meer besteden in de gemeente Elburg. Hierdoor zal er direct meer omzet zijn binnen de sector recreatie en toeristische-recreatieve sectoren (horeca en middenstand). De initiatieven worden gezamenlijk opgepakt door bedrijven, instellingen, vrijwilligers en de gemeente. Zij zullen actief inspelen op de kansen die de toeristische markt biedt, waardoor deze kansen beter benut worden. De gemeente Elburg houdt rekening met de balans tussen groei van het volume aan bezoekers en de leefbaarheid (overlast) in de gemeente Elburg.

Elburg heeft veel in huis voor een sterke vrijetijdssector, die nog kan groeien. De kenmerken die typerend zijn voor de gemeente Elburg zijn historie, cultuur en natuur. Bezoekers van buitenaf komen voornamelijk voor de ontstaansgeschiedenis van de vesting, monumentale panden, oude havenkom, musea, kerken, landgoederen, het historisch cultuurlandschap en de nabijgelegen bossen, heide en zandverstuiving. Elburg scoort hoog op het gebied van wandelen en fietsen. Ook horeca met een goede kwaliteit is een trekpleister voor een stadje.

Hoewel over het algemeen genomen de bestedingen van fietsers en wandelaars traditioneel laag liggen, bieden deze ook kansen. Door het bestaande aanbod aantrekkelijker te maken en meer te koppelen aan ondernemers, kunnen bestedingen gerelateerd aan cultuur, historie en natuur zeker worden vergroot. Ook door nieuwe verbanden te leggen tussen de verschillende sectoren, zoals sport – recreatie en cultuur – recreatie wordt het vrijetijdsproduct beter.

Vanuit de ambitie zijn de onderstaande doelstellingen bepaald. Deze doelstellingen worden verder uitgewerkt in het uitvoeringsprogramma.

- Doelgroep bepalen.
- Samenwerking in gemeente Elburg en met regio.
- Gebruik maken van omliggende regio.
- Aantrekkelijkheid recreëren in het buitengebied vergroten.
- Aantrekkelijkheid waterrecreatie vergroten.
- Goede verdeling van de evenementen in de gemeente Elburg.
- Deelname aan project Hanzesteden.
- Het verbeteren van ICT-voorzieningen.
- Realiseren van een ‘elk weer’ accommodatie voor ouder dan 12 jaar en een verblijfsaccommodatie.
- Het plaatsen van duidelijke informatieborden.

Thema 3 *Evenementen*

Ambitie Evenementen

De gemeente Elburg wil in 2020 een veelzijdig aanbod aan evenementen kunnen bieden. Evenementen voor verschillende doelgroepen, voor jong en oud, voor elk wat wils. Binnen de gemeente wordt er gekeken naar verschillende evenementen en naar de spreiding hiervan. Er is een evenementenagenda opgezet. Niet alleen binnen de gemeente, maar juist ook regionaal vindt er afstemming plaats over de evenementen. Op deze manier is er meer spreiding en het hele jaar door wat te doen.

Op het gebied van evenementen is er binnen de gemeente Elburg zeker ruimte om meer te organiseren. In samenwerking met Cultuur & Erfgoed kunnen er verschillende activiteiten en evenementen opgezet worden. De gemeente wil dit blijven ondersteunen. Het uiteindelijke doel hierbij is dat er een gevarieerd aanbod van evenementen in de regio is, wat het publiek van binnen en buiten Elburg aanspreekt en naar de gemeente Elburg trekt. Door samen te werken met verschillende partijen binnen de regio, is het mogelijk om kosten te besparen.

Net als bij Cultuur & Erfgoed zal de gemeente zich niet inhoudelijk bemoeien met de evenementen. Deze blijven onder de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemers. Wel zal de coordinatie centraal geregeld worden, om zo overzicht te houden en voor goede afstemming over de koers en planning. De gemeente heeft hierbij een faciliterende rol.

Voor Evenementen zijn een aantal doelstellingen vastgesteld, die terugkomen in het uitvoeringsplan.

- Goede verdeling van de evenementen in de gemeente Elburg.
- Samenwerking in gemeente Elburg en met de regio.
- Gebruik maken van de omliggende regio.

Elburg in de spotlights

Om Elburg nog meer in de spotlights te krijgen en te houden, moet de gemeente Elburg inspelen op de landelijke en provinciale ontwikkelingen.

Door aan te sluiten op deze ontwikkelingen wordt niet alleen de aantrekkingskracht van de gemeente Elburg op (potentiële) toeristen en bezoekers van buitenaf vergroot. Het biedt ook mogelijkheden tot versterking van recreatieve faciliteiten voor de inwoners van de gemeente Elburg. De vrijetijdsector heeft zeker invloed op het woon-, werk- en leefklimaat in de gemeente. Daarnaast is het ook van economisch belang. Toeristen geven hun geld uit aan o.a. verblijf, eten & drinken, winkelen, bezoek musea en vervoer. Deze bestedingen leiden tot werkgelegenheid, ook voor jongeren en lager-opgeleiden. In de gemeente Elburg draagt de toeristische sector voor circa 9% bij aan de totale werkgelegenheid. Dit is hoger dan het landelijk gemiddelde, wat op circa 5% zit.

Door de thema's Cultuur & Erfgoed, Recreatie & Toerisme en Evenementen in één nota samen te laten komen, kan het elkaar versterken. Deze nota zal aansluiten bij de huidige trends en ontwikkelingen in de toeristisch sector om zo de ambities tot en met 2020 te kunnen verwezenlijken. De nadruk ligt op versterking van de kernkwaliteiten: landschap, natuur, water, ruimte, rust, monumenten, plattelandskernen, evenementen, landgoederen, cultuurhistorie, infrastructuur en gastvrijheid. De basis voor deze nota is de recreatienota 2010 en het rapport De Rijkdom van Elburg. Deze nota is geen wensenlijstje geworden, maar een document waarin vertaald is waar de mogelijkheden voor de drie thema's in de aankomende jaren liggen en met welke partners de mogelijkheden aangepakt kunnen worden.

Samenwerking met de regio speelt hierbij een belangrijke rol. Intensieve promotiecampagnes met de samenwerkende partners zijn van belang. Er zal meer samenhang en eenduidigheid in de uitingen komen. Dit komt de profilering en positionering van de gemeente Elburg ten goede. Samenwerking tussen de gemeenten in de regio en ondernemers in bijv. gezamenlijke productontwikkeling en arrangementen dient versterkt te worden. Op deze manier kunnen regionale kennis en kosten gedeeld worden en kan er gebruik gemaakt worden van lokale personele inzet.

Naast de binnenlandse promotie zal nog sterker in gezet moeten worden op de promotie van de gemeente Elburg (en de regio) op de Duitse en Belgische markt. Er zal sterk, professioneel en adequaat in gespeeld moeten worden op de veranderende consumentenvraag en het vermarkten van het culturele, toeristische aanbod. De samenwerking met de lokale ondernemers, het toeristische bedrijfsleven en de moderne ICT-mogelijkheden spelen een belangrijke rol.

Innovatie, blijvend investeren in kwaliteit en gastvrijheid, maar ook het beter bekend maken van ons gezamenlijk cultureel, recreatief en toeristisch aanbod zal bepalend zijn voor prettig wonen en verblijven in onze gemeente.

Om de aantrekkelijkheid, voorzieningenpeil en gastvrijheid van Elburg te behouden en te versterken, zal de gemeente samen met ondernemers en bewoners moeten optrekken. Zo kan de gemeente Elburg geadviseerd worden door Stichting Elburg Promotie Actief, de leden van de Vestingraad, stichting Wiel, culturele instellingen, Regio Zwolle, Diamant van Midden Nederland, Regio Noord Veluwe, NEO (Nunspeet, Elburg, Oldebroek, Hanzesteden Marketing Groep, Visit Veluwe, Gastvrije Randmeren en omliggende gemeenten. Ook in de toekomst blijft de gemeente Elburg actief met hen samenwerken/sparren, zodat nog meer mensen Elburg en haar mooie omgeving komen bezoeken.

In bijlage 3 staan de bedrijven en organisaties die vertegenwoordigd zijn in Stichting Elburg Promotie Actief en de Vestingraad. Ook staan de overige partners waar de gemeente mee samenwerkt vermeld. In bijlage 5 staan de verschillende bronnen, die voor deze nota zijn geraadpleegd.

Bronvermelding: LISA Nieuws, feiten en cijfers over werkgelegenheid; Onderzoek Inkomend Toerisme Regio Zwolle, Marketing Oost 2016

Ontwikkelingen en trends recreatie en toerisme

In Nederland is toerisme een van de snelst groeiende sectoren en daarmee een economische factor van groot belang. Regiogemeenten, zoals Harderwijk, Lelystad en Zwolle kunnen niet zonder toerisme.

Elburg kan profiteren van de aanwezigheid van toeristen die van binnen- en buitenland naar deze regio komen. Om deze redenen is het nog belangrijker om de gemeente Elburg met haar mooie vesting meer op kaart te zetten door o.a. in te zetten op pleziervaart, wandelen en fietsroutes en evenementen. In dit hoofdstuk wordt eerst ingegaan op de landelijke trends. Daarna wordt gekeken naar het landelijke beleid en hoe de gemeente Elburg het beste kan inspringen op deze trends en dit beleid.

Trends

De recreant bestaat niet, evenmin de toerist uit de eigen regio, net zo min als de maatschappelijke trend. Niet iedereen wil hetzelfde en niet alle ontwikkelingen gaan in dezelfde richting. Bezoekers, toeristen, recreanten zijn mondiger en willen zelfstandig kunnen kiezen uit verschillende mogelijkheden. Op het ene moment willen zij meer doen in een korte tijd, op een ander moment is er behoefte aan onthaasting.

Ontwikkeling vrije tijd

Het aantal uren vrije tijd per week is sinds 2005 nagenoeg gelijk gebleven met ongeveer 47 uur per week. Meer dan de helft van deze tijd (circa 27 uur) wordt gebruikt voor sociale contacten en mediagebruik. In 2011 is in een week gemiddeld 13,5 uur beschikbaar voor recreatieve activiteiten en ontspanning. Dit is vergelijkbaar met de periode 2006 – 2011 en al een lange tijd stabiel. Wat wel verandert, is de spreiding van de tijden. Dagjesmensen en verblijfstoeristen komen niet meer alleen in het weekend, maar ook doordeweeks.

Demografische ontwikkelingen

Afgaande op de huidige demografische prognoses zal de Nederlandse bevolking in de komende decennia nog maar mondjesmaat toenemen. Tot 2040 zal de bevolking blijven toenemen van 16,6 (2011) naar 17,5 miljoen inwoners. Daarna zal de bevolkingsomvang langzaam afnemen. Het aandeel ouderen stijgt de komende tijd flink en bereikt zijn hoogtepunt over ongeveer 25 jaar. Rond 2038 is 24% van de bevolking 65 jaar of ouder. Senioren zijn daardoor een steeds omvangrijkere doelgroep voor recreatie, met relatief veel tijd en geld. Actieve senioren gaan erop uit, willen dingen zien en ervaren. Meer dan 80% van de 50-plussers kiest voor een vakantie binnen Europa. Meer dan de helft boekt deze reis via internet.

Digitalisering

De digitalisering heeft verschillende gevolgen voor de vraag naar recreatie. Nieuwe technologieën bieden volop mogelijkheden om in te spelen op de beleveniseconomie. De moderne recreant wil steeds vaker zelf zijn tocht samenstellen op basis van eigen voorkeuren. De digitale recreatieve infrastructuur maakt het al mogelijk dat recreanten een uitstapje op maat zelf kunnen samenstellen. Boeking van accommodaties en reizen zijn bij uitstek zaken die de consument de laatste jaren steeds meer via internet doet en dat zal alleen maar toenemen. Online beoordelingen van de consument, zoals bij Zoover.nl, Booking.com en Tripadvisor.com zijn bepalend voor het succes van een product of het maken van een keuze. 80% van de consumenten laten zich beïnvloeden door beoordelingen van anderen. Dit verandert de toeristische marketing fundamenteel. Ook social media (o.a. facebook, twitter) en het gebruik van apps maken een explosieve ontwikkeling door en hebben op allerlei terreinen veel invloed op de vrijetijdssector.

De keerzijde van deze explosieve ontwikkelingen is dat de consument te maken krijgt met een overaanbod aan informatie. Ondanks dat de effectiviteit, ook door een overkill, nog niet altijd bewezen is, is het geen optie om niets met internet, apps en social media te doen. De sector zal in contact moeten blijven met de recreant.

Vraag naar kwaliteit

De schaarse beschikbare vrije tijd wil men zo optimaal mogelijk invullen. Hierdoor zal de vraag naar kwaliteit toenemen. Aan de ene kant zal de behoefte aan comfort en luxe toenemen, vooral onder de oudere doelgroep. Aan de andere kant krijgt men ook meer behoefte aan rust en eenvoud, aan onthaasten. De consument wordt steeds kritischer, wil waar voor zijn geld en eist kwaliteit.

Authentiek, emotie en beleving

Er is toenemende belangstelling voor wat authentiek en oprecht is. Met lokale mensen in contact komen, lokale producten proeven en kopen en de lokale historische cultuur bewonderen. Mensen willen vooral dingen beleven. Zo moet een gebouw 'één verhaal' vertellen en zijn belevingsroutes onder fietsers, wandelaars en bij kinderen populair.

Divers gebruik recreatielandschap

Het landschap in de omgeving ontwikkelt zich tot een recreatielandschap. Dit ligt aan de grondslag van vele interpretaties door recreanten die allemaal hun eigen verhaal hebben of willen hebben over dat landschap. Kwaliteit, variatie, recreatie op maat en vernieuwing zullen steeds belangrijker worden. Een doelgroepenbenadering is hierbij van groot belang

Innovatie

De doelgroepen waar gemeente Elburg zich op gaat richten, stellen steeds hogere eisen aan kwaliteit van leven en maken daarbij steeds meer gebruik van de nieuwe technische ontwikkelingen. Zowel de ondernemers als de marketing- en promotieorganen moeten hier voortdurend op inspelen door bij project- en productontwikkeling steeds innovatieve belevingsconcepten te betrekken.

Door de ontwikkelingen en trends kunnen er verschillende consumentenvragen komen. Het is van belang dat de ondernemers inspringen op deze vragen en hun aanbod daarop aanpassen. Samenwerken en verbindingen met andere ondernemers en sectoren zijn daarbij essentieel. De verbinding met kunst, cultuur, sport, zorg en natuur bieden volop kansen. Net als de verbindingen met nevenactiviteiten van de landbouw. Toeristische thema's die meer aandacht krijgen, zijn bijvoorbeeld toeristische cultuurbeleving en het 'puur' produceren en consumeren van streekproducten.

Bronvermelding: Uitvoeringsprogramma Vrijtijdseconomie 2015, CBS; Trendrapport toerisme, recreatie en vrije tijd 2015, NRIT

Landelijk, economisch beleid

Landelijk gezien zijn toerisme en recreatie belangrijk voor de Nederlandse economie.

De toeristische sector heeft een jaarlijkse omzet van € 37 miljard en telt ruim 400.000 banen. Dat is 4,5% van het totaal aantal banen in Nederland. Op rijksniveau is er dan ook veel aandacht voor toerisme en recreatie, ook wel gastvrijheidseconomie genoemd. Het kabinet gelooft in de kracht van de ondernemers. Zij jagen innovatie aan, zorgen voor welvaart en werkgelegenheid en dragen bij aan innovatieve oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen. De Rijksoverheid wil deze sector versterken en heeft voor haar beleid drie hoofdpunten gedefinieerd:

- **Meer toeristen naar Nederland trekken**

In 2014 is er in Nederland een record aantal buitenlandse bezoekers geweest. In totaal zijn er 14 miljoen toeristen en zakenmensen geweest. Zij hebben samen € 10,2 miljard besteed. De meeste buitenlandse toeristen komen uit Duitsland, België en Verenigd Koninkrijk. Daarnaast zijn er ook meer toeristen uit Japan, China en Brazilië naar ons land gekomen. Het NBTC Holland Marketing is verantwoordelijk voor de marketing van Nederland als toerismebestemming. Het bureau zet zich in om zoveel mogelijk toeristen naar Nederland te halen. Voor 2020 is de verwachting dat het aantal internationale bezoekers in Nederland groeit naar 16 miljoen bezoekers. Het NBTC gaat zich inzetten voor toerismespreiding, wat betekent dat alle delen van Nederland kunnen profiteren van het toenemende aantal bezoekers.

- **Ondernemerschap**

Voor de ondernemers wil de overheid de overbodige regels vereenvoudigen of zelfs afschaffen. Zo krijgen ondernemers meer tijd om te ondernemen en hoeven zij zich niet bezig te houden met allerlei eisen en regels.

- **Duurzaamheid**

Duurzaamheid is ook één van de pijlers van de Rijksoverheid op het gebied van toerisme. De Rijksoverheid wil de natuur dichterbij de samenleving brengen. Dit wordt uitgebreid omschreven in de Rijksnatuurvisie 2014 'Natuurlijk verder'.

Bronvermelding: Rapport NBTC Holland Marketing, augustus 2015; Rijksbeleid toerisme en recreatie (MinEZ)

- **Provinciaal beleid**

Promotie en marketing van het toeristisch-recreatieve product is een belangrijk instrument ter versterking van het toerisme, zowel voor de provincie Gelderland als voor de provincie Overijssel. De gemeente Elburg is een samenwerking aangegaan met zowel de provincie Gelderland als de provincie Overijssel om de gemeente op de kaart te zetten en te houden.

- **Gelderland**

De provincie Gelderland heeft in 2014 een nieuwe beleid geschreven. Hieruit blijkt dat Gelderland alles in huis heeft voor een sterke vrijetijdssector. De vrijetijdseconomie is een belangrijke sector voor de provincie en is zowel afhankelijk van aantrekkelijke (historische) steden en dorpjes als van bijzonder landschap, cultuurhistorie en natuur.

De provincie zet in op een gebiedsgerichte aanpak en heeft voor Gelderland zes pijlers benoemd. Eén van de zes pijlers is het versterken van het toeristische product 'Veluwe'. Gedeputeerde Bea Schouten is ervan overtuigd dat de Veluwe opruikt naar hét toeristisch-recreatieve centrum van Nederland. Belangrijk hierbij is dat verschillende sectoren gaan samenwerken en de ontwikkelingen en kenmerken van de Veluwe benutten om nieuwe producten en arrangementen te ontwikkelen.

Door een nauwe samenwerking met bedrijfsleven, terreinbeheerders, maatschappelijke organisaties en gemeenten wil de provincie deze initiatieven met elkaar afstemmen. De provincie ondersteunt niet alleen door te faciliteren en nauwe samenwerking, maar ook met financiële middelen. Er zijn subsidiegelden beschikbaar gesteld om o.a. de Veluwe Hanze, de Veluwe (Hanze) fietsknooppunten en ruiter- en menroutes verder te ontwikkelen en te promoten.

Bronvermelding: Actieplan vrijetijdseconomie provincie Gelderland

- Overijssel
- De provincie Overijssel heeft de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in vrijetijdseconomie. Hiermee wil de provincie dit naar een hoger plan tillen. Kernwoorden hierbij zijn: versterken, verbinden, vernieuwen. De provincie heeft een programma opgezet om meer in te zetten op innovatie en samenwerking in de vrijetijdseconomie. Het programma richt zich op een sterke en vernieuwende sector in een hoogwaardige omgeving. Het gaat daar bij om ‘meer mensen, die langer willen verblijven en meer willen besteden’.

Om dit te bewerkstelligen, richt provincie Overijssel zich op de promotie en marketing van een aantal merken, waaronder de Hanze-steden. De promotie en marketing hiervan moet beter vorm gegeven worden om zo gezamenlijk met andere Hanzesteden dit stevig in de markt te zetten. Ook ziet de provincie Overijssel het belang van samenwerking met andere instellingen, ondernemers, gemeenten, regio's en sectoren.

Bronvermelding: Vrijetijdseconomie provincie Overijssel

Van deze landelijke en provinciale ontwikkelingen wil de gemeente Elburg gebruik maken en daar verder op inspelen. Naast de samenwerking met de provincies Gelderland en Overijssel wil de gemeente ook samenwerken met de provincie Flevoland en verschillende regionale partners. Met de omliggende gemeenten wil het gemeentebestuur in zowel grotere als kleinere verbanden samenwerken. Op deze manier komt de regio en daarmee de gemeente Elburg beter in de spotlights.

Doelgroepenbenadering

Elburg kan niet voor iedereen aantrekkelijk en alles zijn. Om een goed beleid op het gebied van omgevingstoerisme neer te zetten, is het van belang voor welke doelgroepen Elburg interessant is. Voor welk type gast is Elburg en omgeving aantrekkelijk?

Doelgroepenbenadering Nederlandse toerist

In de nota Toerisme en Recreatie Gemeente Elburg 2010 wordt uitgegaan van het Gastvrij Nederland model, wat Recron samen met Smart Agent Company in 2008 heeft ontwikkeld. Dit model laat zien dat er vijf belevingswerelden/kleuren te onderscheiden zijn, waarin de Nederlandse verblijfgast zich begeeft. In 2010 is er een koppeling gemaakt tussen de belevingswerelden, het Continu Vakantie Onderzoek en het Continu Vrijetijds Onderzoek. Hier is een profiel van dagrecreanten uitgekomen, waarbij aan de vijf belevingswerelden twee belevingswerelden/kleuren zijn toegevoegd, nl. Stijlvol en Luxe blauw en Creatief en Inspirerend Rood.

• Uitbundig geel

Uitbundig geel is de spontane, gezellige en sociale groep. Het is de groep echte vakantiegangers. Een vakantie hoeft niet zo extreem te zijn, als het maar actief, sportief, gezellig en verrassend is. Contact met anderen – familie, vrienden, kennissen – is gewenst en leuk. Uitbundig geel is een grote groep in Nederland en beschikt over iets meer budget dan gemiddeld.

• Gezellig lime

Deze groep houdt, net als geel, ook van gezelligheid en sportiviteit, maar het mag iets minder actief en het hoeft ook niet zo lang. Het gezin is belangrijk. Vakantie is voor de 'lime'gasten lekker vrij, rust en ontspanning, even weg van de dagelijkse verplichtingen en gezellig iets leuks doen met het gezin. Denk hierbij aan fietsen, barbecueën of een spelletje doen. De gezellige 'lime'groep let op de kosten vanuit de gedachte: je kunt je geld maar één keer uitgeven.

• Ingetogen aqua

Vakantiegangers uit dit segment kunnen getypeerd worden als rustig en ruimdenkend. In deze belevingswereld vinden we veel mensen van wie de kinderen al het huis uit zijn, die weer tijd hebben voor eigen hobby's en interesses. Inspirerende, maar rustige vakanties horen daarbij. In Nederland gaat men graag een paar keer per jaar op pad, op een rustig moment naar een (kleinere) accommodatie, camping of bungalowpark met veel privacy. Cultuur en sportieve mogelijkheden, zoals wandelen en fietsen, worden gewaardeerd.

• Rustig groen

Vakantie is voor de rustige, groene belevingswereld vooral een kwestie van lekker doen waar men zin in heeft, rust nemen in eigen omgeving, even niets aan het hoofd hebben. De consument uit de groene wereld heeft niet zulke bijzondere wensen. Het gewone en herkenbare is juist fijn en vertrouwd. Dan komt men tot rust. In eigen land is genoeg te zien en te ontdekken, zonder ver te hoeven reizen. Men kent de winkels die men tegenkomt en kan gewoon de eigen taal spreken.

• Ondernemend paars

Ondernemend paars is de wereld van mensen die graag iets nieuws willen beleven of ontdekken in hun vakantie. Gewoon is niet goed genoeg voor deze groep. The sky is the limit. Ze gaan op zoek naar een bijzondere ervaring. Dat mag een tikje wild zijn – een boomhut of een survivalent – maar het bijzondere kan hem ook zitten in het beleven van luxe en exclusiviteit. Avontuurlijk paars is meer met zichzelf bezig, dan met anderen. Ze worden eerder getrokken door iets individueels dan met groepsgebeuren.

• **Stijlvol en luxe blauw**

Recreanten uit de blauwe belevingswereld zijn zelfverzekerd en vinden dat ze in hun vrije tijd wel wat luxe en stijlvol ontspannen verdienen. Zij zijn zakelijk en intelligent. Ze houden van stijl en klasse, zijn meer gericht op de exclusievere vormen van recreatie. Recreëren betekent voor hen zich even ontspannen en afstand nemen van de dynamiek van alle dag. Zij doen dit door actief te sporten, maar ook aandacht te besteden aan het ‘social network’. Meer exclusieve vrijetijdsbestedingen als wellness en ook bijeenkomsten met VIP-arrangementen zijn populair bij deze belevingswereld.

• **Creatief en inspirerend rood**

Mensen uit de rode belevingswereld zijn in het algemeen erg creatief, op zoek naar uitdagingen en inspirerende ervaringen. Ze gaan graag buiten de gebaande paden. Karakterkenmerken als onafhankelijkheid, intelligent, zelfbewust, artistiek en ruimdenkend passen goed bij deze recreanten. Het onbekende is juist spannend en prikkelend. Recreatie betekent naast sportiviteit en ontspanning ook het zoeken naar vernieuwende stromingen, moderne kunst en andere culturen.

Bronvermelding: Onderzoek Gastvrij Nederland Model, Recron 2010

Doelgroepenbenadering buitenlandse toerist

Voor de buitenlandse toeristen gaan we bij deze nota uit van het segmentatiemodel van NBTC. Het NBTC deelt de doelgroepen in op basis van een lifestyle-segmentatiemodel. Dit model is ontwikkeld door Motivaction. Dit model deelt de consumenten niet alleen in op basis van socio-demografische gegevens, maar ook op basis van levensstijlen en reisbehoeften. Hierbij worden vijf personages onderscheiden. Alleen toeristen uit de volgende landen: België, Duitsland, Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk, Italië, Spanje, Denemarken, Zweden en de Verenigde Staten zijn volgens deze vijf personages in te delen. In Nederland zijn in 2014 relatief veel Nora's en Mary's geweest. Onder toeristen worden de internationale bezoekers, die een (korte) vakantie in Nederland doorbrengen verstaan. Zakelijke reizigers en bezoekers met een overig motief blijven buiten beschouwing.

• **Mary (traditional)**

Mary is als zogenaamde Traditional erg gericht op familie en tradities. Ze is gemiddeld 54 jaar oud en heeft relatief vaak volwassen kinderen die al het huis uit zijn (empty nester). Ze heeft een middelbare opleiding genoten en een modaal inkomen. Mary vindt veiligheid belangrijk en vertoont risicomijdend gedrag. Voor haar vakantiegedrag betekent het dat ze vooraf veel informatie zoekt over haar bestemming. Ze onderneemt graag activiteiten in de natuur, zoals fietsen en wandelen

• **Peter (mainstream)**

Peter is de persona van de Mainstream doelgroep en kan getypeerd worden als een echte familieman. Hij is gemiddeld 41 jaar oud en heeft vaak een gezin met jonge kinderen. Peter heeft een lage tot middelbare opleiding genoten en een modaal inkomen. Hij houdt ervan om vermaakt te worden, ook op vakantie. Een all-in vakantie op een resort of bungalowpark met animatie is waar hij van houdt. Op vakantie gaan betekent tijd doorbrengen met het gezin. Een bestemming mag niet te duur zijn en moet voor iedereen wat wils bieden.

• **Nora (postmodern)**

Nora is als Postmodern een individualist van gemiddeld 43 jaar oud en ze is relatief vaak single. Ze is wat hoger opgeleid en heeft een (boven)modaal inkomen. Nora heeft een brede interesse, onder andere ten aanzien van verschillende culturen. Ze is tolerant en open en vindt vrijheid een groot goed. Nora is altijd op zoek naar beleving en hecht veel waarde aan immateriële zaken. Ze onderneemt veel stedenreizen en is geïnteresseerd in cultuur. Tijdens een stedentrip wil ze zich voelen als een inwoner van die stad in plaats van een bezoeker.

• **Paul (upper class)**

Paul is de persona van de Upper Class doelgroep. Een wat meer conservatief persoon, bij wie zaken als kwaliteit en etiquette hoog in het vaandel staan. Paul is gemiddeld 49 jaar oud en heeft bovengemiddeld vaak een gezin met oudere kinderen die al het huis uit zijn. Hij is hoger opgeleid en heeft een bovenmodaal inkomen. Paul geniet status door zijn werk en vindt hiërarchie belangrijk. Naast zijn zakenreizen onderneemt hij ook meerdere (korte) vakanties in het jaar. Een korte vakantie is in veel gevallen een stedentrip waarbij hij in wat luxere accommodaties verblijft. Hij gaat graag uit eten in goede restaurants en is geïnteresseerd in kunst en cultuur.

• **Michael (achiever)**

Michael is een echte Achiever, gericht op status en carrière. Hij is materialistisch ingesteld, wil consumeren en zoekt graag spanning op. Michael is gemiddeld 39 jaar, heeft een (boven)modaal inkomen en relatief vaak een jong gezin. De wat jongere Michael studeert nog of is net aan zijn eerste baan begonnen. In zijn vrije tijd is hij erg actief op internet en sociale media, via verschillende devices. Daarnaast doet hij aan sport en gaat hij graag uit (met vrienden). Nederland is voor hem een ideale bestemming voor een stedentrip.

Bronvermelding: Onderzoek Gastvrij Nederland Model, Recron 2010

Belang van indeling

Het is van belang een goed inzicht te hebben in de wensen van de verblijfs- en dagrecreanten, maar ook in lokale wensen en interesses zodat de juiste beleidskeuzes gemaakt kunnen worden voor een, in recreatief opzicht, vitaal en interessant gebied. Voor recreatieondernemers is het van belang een nauwkeurig beeld te hebben van de recreanten die geïnteresseerd zijn in de recreatieve voorzieningen die zij bieden. Ook voor non-profit organisaties, zoals culturele en cultuurhistorische organisaties en natuur- en landschapsbeheerders is het belangrijk om te weten welke recreanten er op bepaalde activiteiten of gebieden af komen. Onmisbaar is dit inzicht voor een gericht promotie- en marketingbeleid, maar zeker zo belangrijk bij het samenstellen van arrangementen.

Feiten en cijfers (landelijk)

- In 2014 werden 17,2 miljoen vakanties in Nederland doorgebracht. 9,5 miljoen vakanties duurden maximaal 3 nachten.
- Gelderland was in dat jaar de populairste provincie voor vakanties in Nederland. 2,9 miljoen vakanties werden in deze provincie doorgebracht. Dit komt overeen met 17% van alle binnenlandse vakantie.
- Een vakantie in eigen land kostte in 2014 gemiddeld € 166,00 per persoon per dag.
- In 2014 ontving Nederland ongeveer 3,9 miljoen Duitse gasten. Dit komt overeen met 28% van het totaal aantal buitenlandse gasten.
- Ook Belgische en Engelse toeristen komen graag naar Nederland (resp. 1,8 miljoen / 12,9% en 1,9 miljoen / 13,6% toeristen).
- Stadswandelingen zijn verreweg de populairste activiteit van een buitenlandse toerist. 54% van alle buitenlandse toeristen heeft een stadswandeling gemaakt.
- Duitsers en Belgen besteedden in 2014 gemiddeld € 112 per persoon per dag.

Bronvermelding: Trendrapport toerisme, recreatie en vrije tijd 2015, NRIT

Uitvoeringsprogramma 'Spots op Elburg'

Om een vitale en aantrekkelijke gemeente te zijn en blijven, voor zowel bewoners als toeristen, is een duidelijke positionering en profilering belangrijk.

Door te kiezen voor een duidelijke positionering wordt een gezamenlijk beeld gecreëerd, dat de drager is van alle activiteiten op het gebied van Cultuur & Erfgoed, Toerisme & Recreatie en Evenementen. Het onderscheidende element van Elburg en daarmee de trekker van de gemeente Elburg is de sfeervolle en gastvrije (cultuur) historische binnenstad met vestingwerken en de havenkom met Botterwerf. Gezellig winkelen, lekker eten, een terrasje pakken, picknicken op de wal in een unieke setting. Maar ook fietsen langs het Veluwemeer, tussen de landerijen door richting het bos maken de gemeente Elburg uniek en aantrekkelijk voor bezoekers. Elburg kan zich op verschillende manieren profileren en positioneren:

- **Elburg: Vesting van de Veluwe**
- **Elburg: Hanzestad op de Veluwe**

Alleen het hebben van een goed product, is niet voldoende. Marketing en promotie zijn noodzakelijk om de gemeente levendig en aantrekkelijk te houden en om bezoekers te trekken. Daarbij is een (regionale) samenwerking van belang. In het uitvoeringsprogramma staan projecten en ideeën die bijdragen aan het vermarkten en promoten van de gemeente Elburg. De projecten en ideeën kunnen de aankomende jaren verder uitgewerkt worden en zijn zo ingericht dat alle kernen van de gemeente Elburg hierbij betrokken kunnen worden.

Het uitvoeringsprogramma is geen blauwdruk; niet alle details zijn ingevuld. Het geeft wel een richting aan en laat zien waar kansen liggen. Ook de nieuwe Toekomstvisie (vanaf 2020) van de gemeente Elburg zal nieuwe kansen en mogelijkheden bieden. Het is een programma dat 'werk in uitvoering' is: Het zal de komende periode, samen met alle betrokkenen, verder ingevuld moeten worden. De kosten staan bij de doelstellingen genoemd. Een compleet overzicht hiervan is te vinden in bijlage 6 'Financieel overzicht'.

1. Doelgroep bepalen

Om een goed beleid voor omgevingstoerisme te kunnen maken, is het belangrijk om de doelgroepen te bepalen. Deze doelgroepen zijn hieronder in het algemeen beschreven. Per project, idee zal goed bekeken worden voor welke doelgroepen het interessant is en welke middelen daarbij ingezet gaan worden.

Welke type verblijfsgasten en dagrecreanten komen naar Elburg? Voor de bepaling van de doelgroepen, is gekeken naar de types zoals beschreven in het Gastvrij Nederland model van RECRON en naar het onderzoek ‘Elburg op de Kaart’.

In de Toekomstvisie 2020 wordt gesproken over de rustige, vaak oudere toerist, die op zoek is naar wat de gemeente te bieden heeft: kwaliteit in de omgeving, cultuurhistorie, rust en ruimte en de lokale bevolking. De types ‘Rustig groen’ en ‘Ingetogen aqua’ passen, volgens de gemeenteraad, het beste bij Elburg. Ook ‘Gezellig lime’ is een typering die bij Elburg past.

Als we kijken naar de buitenlandse toerist, dan past het type ‘Mary’ het beste bij Elburg. Zij is de wat oudere toerist, die op zoek is naar wat Elburg en omgeving te bieden hebben. Ook het type ‘Peter’ past bij wat de gemeente Elburg te bieden heeft. Hij is een echte familieman, wil samen met zijn gezin vermaakt worden op vakantie. De bestemming mag niet te duur zijn en moet zeker voor iedereen wat bieden. De gemeente wil zich ook richten op andere personages, zoals het type ‘ Paul’ en ‘Nora’. Door het aanbod van cultuur meer uit te nutten, zullen zij geneigd zijn om deze kant op te komen. Ook zal door samenwerking met de regio het aanbod verbreed worden en zullen deze types de regio bezoeken.

In 2011 is er door de gemeente Elburg het project ‘Elburg op de kaart’ uitgevoerd. Daarbij is een onderzoek gedaan op welke doelgroepen Elburg zich moet richten om succesvol, aantrekkelijk en uitvoerbaar beleid te maken. Naar aanleiding van dit onderzoek kunnen we de doelgroepen voor de gemeente Elburg ook als volgt omschrijven:

- Inwoners van de eigen gemeente.
- Inwoners van de eigen streek en regio (binnen een straal van 30 km).
- Verblijfstoeristen (binnen een straal van 30 km), met een focus op:
 - Ouderen en actieve senioren.
 - Gezinnen met kinderen.
 - Waterrecreanten.
 - De zakelijke toerist (op termijn).
- Buitenlandse toerist (Duitsers, Belgen en Engelsen).
- Cultuurliefhebbers.
- Natuurliefhebbers (waaronder fietsers en wandelaars).
- Levensbeschouwelijk georiënteerde recreanten.
- Watersporters.

Bronvermelding: Trendrapport toerisme, recreatie en vrije tijd 2015, NRIT

2. Samenwerking in gemeente Elburg en met de regio

Elburg ligt in een toeristisch aantrekkelijk gebied. Er kunnen verschillende verbindingen worden gelegd om toeristen en recreanten naar Elburg te trekken. Daarbij moet er gebruik gemaakt worden van het regionale aanbod. Door gezamenlijke profilering en samenwerking met de verschillende partners kunnen kansen benut worden en kan het aanbod versterkt worden. Gemeenten, ondernemers, onderwijs, regio's en provincies moeten de krachten bundelen. Ook de samenwerking met verschillende sectoren, zoals vakantieparken, kunst, cultuur, sport, zorg en natuurlandschappen zal versterkt moeten worden. De betrokken partijen zijn immers gezamenlijk verantwoordelijk voor het goed functioneren van de vrijetijdssector. Samenwerking is in dit geheel cruciaal.

De gemeente Elburg heeft zich aangesloten bij verschillende regionale samenwerkingsverbanden om de gemeente Elburg gezamenlijk te kunnen promoten.

- Regio Zwolle.
- De Diamant van Midden Nederland.
- Regio Noord Veluwe.
- NEO (Nunspeet, Elburg, Oldebroek).
- Hanzesteden Marketing Groep.
- Visit Veluwe.
- Gastvrije Randmeren.
- Omliggende gemeenten (zowel in grotere als kleinere verbanden).

Ondernemers kiezen op welke doelgroepen zij hun producten willen afstemmen. Om deze producten goed te promoten wordt van hen samenwerking en ondernemerschap verwacht. Dit kunnen zij doen door gezamenlijke thema's en activiteiten op te zetten en nieuwe producten daarbij te creëren. De gemeente heeft hierbij geen actieve rol. Wel is en blijft overleg noodzakelijk. Hier zijn inmiddels de nodige platforms voor opgericht.

Kunst, cultuur, sport en natuurlandschappen zijn nauw verbonden met vrijetijdseconomie. Sportactiviteiten, cultuur, historie, kunst en natuur oefenen een belangrijke aantrekkingskracht uit op de bezoeker.

De samenwerking met deze sectoren is van belang bij de profilering en promotie van de gemeente Elburg.

De samenwerking met vrijwilligers draagt in grote mate bij aan het aanbod voor omgevingstoerisme. De inzet van de gemeente richt zich op het behoud van het ‘vrijwilligersdraagvlak’ en een optimale benutting van het ‘vrijwilligerskapitaal’.

De provincies Gelderland en Overijssel stimuleren grensoverschrijdende samenwerkingen en stellen daar subsidies voor beschikbaar. Er is onder andere subsidie beschikbaar voor proceskosten voor verbetering van het (regionaal) organiserend vermogen en projecten in samenwerking met het onderwijs. Ook zijn er subsidiegelden beschikbaar voor het ontwikkelen en promoten van de Veluwe Hanze, de Veluwe (Hanze) fietsknooppunten en promotie van de Hanzesteden. De gemeente speelt hierbij een actieve en ondersteunende rol.

Met de provincie Flevoland is een samenwerkingsverband in gang gezet. Samen met de regio Zwolle worden de mogelijkheden bekeken om bijv. de Batavialijn rendabeler te maken. Er wordt ook gekeken naar het opzetten van gezamenlijke arrangementen.

Visit Veluwe, NBTC en de Hanzestedenmarketing hebben elkaar gevonden om de Duitse en Belgische markt te verkennen. Uit onderzoek komt naar voren dat Nederland in trek is bij deze markten. De samenwerking is opgezet om ook onze regio meer onder de aandacht te brengen. Met projecten zoals Hanzesteden en Van Goghlijn worden markten aangeboord. Er wordt volop campagne gevoerd in o.a. ‘Das andere Holland’, de Kampioen, het ANWB-blad en op verschillende reisbeurzen.

Doel: Het toeristisch-recreatieve aandeel van de gemeente Elburg in de regio versterken door optimale samenwerking met alle betrokken partijen.

Regiehouder: Gemeente Elburg

- Aanpak
- Bestaande overlegstructuren handhaven en indien nodig intensiveren.
 - Samenwerking tussen de regionale activiteiten van Hanzesteden Marketing Groep, Regio Zwolle, Diamant van Midden Nederland.
 - Samenwerking tussen Visit Veluwe, NBTC en Hanzestedenmarketing voor het benaderen van de Duitse en Belgische markt.
 - Samenwerking met de sectoren kunst, cultuur, sport en natuur landschappen.
 - Samenwerking tussen de verschillende vakantieparken op allerlei gebied.
 - Vrijwilligers ondersteunen die bij de organisatie van evenementen en andere activiteiten met een toeristisch karakter betrokken zijn.
 - Samenwerking met de provincies Gelderland, Overijssel en Flevoland.
 - Samenwerking met de omliggende gemeenten, zoals Nunspeet en Oldebroek.

Kosten: Niet direct in geld, wel inspanning en ambtelijke inzet.

Betrokken organisaties: Gemeente, (recreatie)ondernemers, VVV, TROP, Vestingraad, Regio Zwolle, Diamant van Midden Nederland, Hanzesteden Marketing Groep, Gastvrije Randmeren, Visit Veluwe, provincies Gelderland en Overijssel en omliggende gemeenten, vrijwilligers, organisaties die met vrijwilligers samenwerken.

Looptijd project: Doorlopend

3. Gebruik maken van omliggende regio

Bezoekers komen niet alleen meer voor een bepaalde kern, maar bezoeken een regio. Zij willen de streek bezoeken met al haar bezienswaardigheden. Wanneer bezoekers langer verblijven, zullen zij gebruik maken van de voorzieningen die in de regio liggen. Bezoekers die in de regio verblijven, moeten ‘uitgenodigd’ worden om ook Elburg en omgeving te bezoeken. Deze mensen moeten gestimuleerd worden om te komen door het gedifferentieerde aanbod wat Elburg en omgeving te bieden hebben. Daarbij willen zij gebruik maken van bezienswaardigheden en voorzieningen die in de omgeving liggen. Samenwerking met verschillende (gebied overschrijdende) partijen is hierbij een must!

Op regionaal niveau samenwerken en uitvoeren van gebiedsoverstijgende activiteiten:

- Zuiderzeestraatroute
Rond het lint van de Zuiderzeestraatweg (van Hattem tot Putten) koppelen van toeristische bezienswaardigheden en activiteiten. Daar waar het nodig is, dit optimaliseren, verbeteren en uitbreiden. De ontwikkelingen op elkaar afstemmen, zodat in elke kern iets anders aangeboden wordt. Bij deze ontwikkelingen gebruik maken van de sterke punten. Bij deze route is ook aandacht voor de verbinding met natuur- en cultuurlandschappen.

- Randmeren
De mogelijkheden voor watertoerisme en watersportfaciliteiten verder uitwerken en uitbreiden. Belangrijk aandachtspunt hierbij is om water meer duurzaam en economisch in te zetten. Ook het zoeken naar evenwicht tussen natuurbehoud en natuurontwikkeling in combinatie met toerisme is een aandachtspunt.

- Verbinding Hattem, Elburg en Harderwijk
Hattem, Elburg en Harderwijk zijn op verschillende manieren met elkaar verbonden. Het zijn alle drie Hanzesteden, liggen op de Veluwe

én aan de Zuiderzeestraatroute. Door deze verbindingen is een unieke samenwerking mogelijk. De verbindende elementen op regionaal niveau kunnen worden benadrukt of gestimuleerd. Ook kan er gedacht worden aan het gezamenlijk aanvragen van subsidie, het opzetten van een gezamenlijk promotieplan of andere activiteiten waardoor de drie Hanzesteden op de kaart gezet kunnen worden.

- Gastvrije Randmeren – Informatieroute
Elburg ligt aan het Veluwemeer en grenst aan de provincie Flevoland (het ‘nieuwe’ land). Net over de brug, bij het Veluwe Strandbad, ligt de grens. Hoewel het dicht bij elkaar ligt, kan de informatievoorziening over en weer verbeterd worden. In de afgelopen jaren is deze informatievoorziening aanzienlijk verbeterd door energie te steken in de samenwerking. Er is, vanuit Elburg, meer oog voor activiteiten in Flevoland. Dit is voor de omgevingstoerist zeker van toegevoegde waarde. Het geeft een uitbreiding van vrijetijdsvoorzieningen. Het Informatiecentrum Veluwerandmeren in Biddinghuizen is de verbindende factor hierin en ligt op een steenworp afstand van Elburg. Gastvrije Randmeren ontwikkelt activiteiten en is daardoor ook voor bezoekers van de gemeente Elburg interessant.

- Fietsvaarlijn
Gastvrije Randmeren heeft plannen om een fietsvaarlijn op te zetten tussen Dronten, Lelystad, Harderwijk, Elburg, Nunspeet, Zeewolde, Ermelo, Putten.

- Watertaxilijn en Hanzevaarlijn
Er zijn plannen om een watertaxilijn op te zetten en een Hanzevaarlijn met de Gelderse Hanzesteden. De gemeente Elburg faciliteert in een aanlegsteiger en overige aanverwante benodigheden.

Doel: Het uitwisselen van toeristische informatie tussen Elburg en de regio. Het samenwerken en uitvoeren van gebiedsoverstijgende activiteiten.

Regiehouder: Gemeente Elburg

- Aanpak
- Regionale samenwerking om Zuiderzeestraatroute op de kaart te zetten.
 - Regionale samenwerking voor mogelijkheden en uitbreiding water sportfaciliteiten.
 - Regionale samenwerking voor het opzetten van de watertaxilijn.
 - Samenwerking met de Gelderse Hanzesteden voor het opzetten van een Hanzevaarlijn.
 - Uitbreiding van de fiets- en wandelroutes.
 - Mogelijkheden onderzoeken voor ruiter- en menroutes door de bossen en langs de landgoederen.
 - Met de fiets-, wandel-, ruiter- en menroutes verbinding maken met cultuur- en natuurlandschappen (water, randmeren, bossen, Veluwe en zandverstuiving).
 - Mogelijkheden onderzoeken voor het maken van verschillende arrangementen in samenwerking met gemeentes en (recreatie) ondernemers.
 - Mogelijkheden in kaart brengen voor de verkoop van lokale producten langs de verschillende routes.
 - Kofferdienst opzetten. Fietsen, paardrijden van het ene hotel naar andere hotel. De koffers worden nagebracht.

- Kosten
- Zuiderzeestraatroute is in gang gezet. Kosten verdere uitwerking pm.
 - Uitbreiding watersportfaciliteiten, Randmeren, IIVR pm.
 - Uitbreiding fiets- en wandelroutes pm.
 - Uitwerking ruiter- en menroutes pm.
 - Opzetten fietsvaarlijn, watertaxilijn en Hanzevaarlijn pm.
 - PR-verbinding Gelderse Hanzesteden pm.

Betrokken organisaties: Gemeente Elburg, omliggende gemeentes, regionale samenwerkingsverbanden, ondernemers, VVV's.

Looptijd: Doorlopend

4. Aantrekkelijkheid recreëren in het buitengebied vergroten

Het buitengebied van de gemeente Elburg is aantrekkelijk voor fietsers, wandelaars en ruiters. De omgeving is heel divers en afwisselend. In de buurt liggen bossen, open weidegebieden, coulisselandschappen, zandverstuiving, beken en randmeren. Door de aanwezigheid van landgoederen is er in het buitengebied ook voldoende cultuur te bezichtigen. Door de gemeente lopen 'lange afstands wandel- en fietsroutes'. Verder kent de gemeente Elburg klompen- en kerkenpaden. Vanuit Elburg Vesting zijn er wandelroutes naar dichtbij gelegen landgoederen. In het bestemmingsplan Buitengebied 2010 en het Landschapsontwikkelingsplan staan te handhaven of te verbeteren waarden van het gebied en de landschapselementen. De verbetering is in eerste instantie vanuit het oogpunt van landschapsverbetering gedaan, maar heeft een aanvullende waarde voor het beleid voor omgevingstoerisme. Om fietsers, ruiters en wandelaars voldoende gelegenheid te geven om van al het natuurschoon te genieten, is het van belang dat er voldoende mogelijkheden zijn om te zitten en uit te rusten.

Een goed routenetwerk is van belang, maar ook de faciliteiten erom heen. Een goed routenetwerk biedt toeristische mogelijkheden voor (agrarische) bedrijven die op de route zitten. Zij dienen actief betrokken te worden bij het project, zodat zij kunnen inspelen op deze nieuwe kansen. Daarnaast zullen de faciliteiten voor de bezoeker geoptimaliseerd moeten worden. Hiervoor zijn toeristische overstap-punten, zogenaamde TOP's, gerealiseerd. De automobilist kan de auto parkeren bij een TOP en vanuit hier met andere vormen van vervoer verder gaan. Er zijn nu drie TOP's; bij de Oude Vos in Elburg, het station in 't Harde en bij de Deel in Doornspijk.

Doel: Toerist en recreant optimaal laten genieten van wat de gemeente Elburg aan natuur en cultuur in het buitengebied te bieden heeft.

Regiehouder: Gemeente Elburg

Aanpak

- Ruime mogelijkheden voor nevenactiviteiten op agrarische bedrijven, ook voor toeristische activiteiten (bestemmingsplan Buitengebied 2010).
- Het ontwikkelen van arrangementen voor dagtochten, maar ook voor meerdaagse tochten. Dit in samenwerking met de samenwerkende partners, ondernemers en culturele instellingen.
- Het realiseren van goede voorzieningen op de routes.
- Mogelijkheden onderzoeken voor de verkoop van lokale producten langs de verschillende routes.

Kosten: Niet direct in geld, wel in inzet.

Betrokken organisaties: Gemeente Elburg, gemeenten in de regio, culturele instellingen, ondernemers (lokaal en regionaal).

Looptijd: Project is doorlopend.

5. Goede verdeling van de evenementen in de gemeente

Om het hele jaar door bezoekers te trekken naar de gemeente Elburg is het van belang om gedurende het hele jaar evenementen te organiseren. Hierbij is het van belang om alle huidige evenementen inzichtelijk te maken in een evenementenkalender. Daar waar 'gaten' vallen, kijken of er nieuwe evenementen opgestart kunnen worden of dat er aangehaakt kan worden bij evenementen in de regio.

Om de evenementen te coördineren, kan er een coördinator aangesteld worden. Hij zorgt voor een goede spreiding van de evenementen door het jaar heen. Ook is hij het eerste aanspreekpunt voor de organisator van het evenement. De coördinator informeert, verzamelt de benodigde gegevens, onderzoekt de mogelijkheden en dient, namens de organisator een complete aanvraag in. Dit zorgt voor een vlotte afhandeling van de aanvraag. De coördinator verbindt alle betrokken partijen, maar kan nooit aansprakelijk gehouden worden. Kortom, de evenementencoördinator coördineert, ontzorgt, stuurt en stelt bij waar nodig.

Doel: Door het organiseren van verschillende evenementen het hele jaar door bezoekers naar de gemeente Elburg trekken.

Regiehouder: Gemeente Elburg

Aanpak

- Jaarlijks terugkerende evenementen inzichtelijk maken in een evenementenkalender.
- Doelgroep(en) per evenement bepalen, zodat er een goede verdeling per doelgroep komt.
- Nieuwe evenementen opstarten of aanhaken bij bestaande evenementen in de regio. Voorbeelden hiervoor zijn:
 - Podiumboot voor cultuur in de haven. Hier kunnen alle vormen van zang, toneel, muziek op uitgevoerd worden.
 - Podiumboot inzetten voor sportpresentaties.
 - Aansluiten bij evenement Roots to the Woods.
 - Foodfestival (zoals bijv. Stoer Voer, Wilddagen, streekproeverijen).
 - Beachweekend (met activiteiten voor kinderen en sporten zoals Beach volleybal, voetbal, korfbal, badminton).
 - Health weekend (kan heel breed in gezet worden voor jong en oud. Dit kan in samenwerking met o.a. Dr. Vogeltuinen en kan een combinatie zijn van gezond eten, drinken en sporten).
 - Muziekevenementen, zoals Grachtenfestival en Barokfestival.
 - Elburgers in Concert.
 - Kunst van 't Harde.
- Onderzoek naar verdienmodel om een evenementencoördinator aan te kunnen stellen.

Kosten: (deel) van de opstartkosten voor het organiseren van het nieuwe evenementen en inzet.

Betrokken organisaties: Gemeente Elburg, ondernemers (lokaal, regionaal), verenigingen, culturele instellingen, vrijwilligers.

Looptijd: Evenementenkalender 2016; vervolg in 2017 en volgende jaren

6. Deelname aan project Hanzesteden

Verskillende steden in Nederland, Duitsland en daarbuiten zijn opgenomen in een verbond van Hanzesteden. Elburg is één van deze steden. Vanuit de Hanzesteden worden jaarlijks diverse activiteiten georganiseerd en vindt er uitwisseling plaats van activiteiten en gegevens. Cultureel erfgoed is een duidelijke relatie tussen de steden. Elburg gaat dit cultuurhistorische gegeven veel meer benutten en heeft zich aangesloten bij 'Hanzesteden, laat u inspireren'. Samen met acht andere Hanzesteden wordt het merk 'Hanze' gepromoot. Er is een gezamenlijke website waar evenementen, arrangementen, activiteiten en overnachtingsmogelijkheden te vinden zijn. Met de Gelderse Hanzesteden Harderwijk en Hattem zal een bijzondere aansluiting gezocht worden, omdat zij ook zijn gelegen aan de Zuiderzeestraatroute.

In 2010 heeft de Oudheidkundige Vereniging Arent toe Boecop een boekje uitgegeven over 'Elburg Hanzestad'. Dit boekje kan als inspiratiebron gebruikt worden om het beleid verder vorm te geven.

Doel: Gezamenlijk meer bezoekers (dag- en verblijfsrecreanten) te trekken naar de Hanzesteden.

Regiehouder: Gemeente Elburg

Aanpak

- In samenwerking met andere Hanzesteden de naam 'Hanze' vermarkten (ook internationaal).
- Samen met VVV en ondernemers producten, diensten en arrangementen ontwikkelen voor promotie. Denk aan bijvoorbeeld:
 - Hanze-vaarroute (Doesburg, via Zutphen, Kampen naar Elburg)
 - Hanze-fietsroute (via de Zuiderzeestraatroute fietsen van Harderwijk naar Hattem).
 - Hanzehavens.
 - Hanzeproducten en –diensten.
 - Verschillende arrangementen met overnachtingen.
 - Hanze-evenementen organiseren (Hanze kunst- en cultuurweekend).

Kosten: € 2.500,00 per jaar. Dit budget is al beschikbaar gesteld door de gemeenteraad.

Betrokken organisaties: Gemeente Elburg, gemeenten van de Hanzesteden, De Hanzesteden Marketing Groep, ondernemers van de Hanzesteden.

Looptijd: Project is gestart en is doorlopend.

7. De zichtbaarheid van het materieel en immaterieel cultureel erfgoed behouden en versterken richting bewoners en bezoekers van Elburg

De gemeente Elburg is rijk aan monumenten. Niet alleen in de vesting van Elburg, maar ook in het buitengebied zijn vele en diverse monumenten aanwezig. Monumenten en landschap vormen het buitengebied. De cultuurhistorie is per gebied wel anders. Zo is de cultuurhistorie van 't Harde heel anders dan die van Doornspijk.

De cultuurhistorie van de gemeente Elburg is heel divers met haar vesting, het water en de natuurgebieden.

Om dit landschap en monumenten aantrekkelijk te houden voor bewoners (wonen en recreëren) en toeristen (recreëren) heeft de gemeente een subsidieregeling voor onderhoud van de gemeentelijke monumenten vastgesteld. Deze subsidieregeling geldt ook voor het onderhoud van de kenmerkende keitjesstoepen en de varende monumenten die de gemeente Elburg rijk is. Doordat de gemeente Elburg een eigen subsidieregeling heeft vastgesteld, kan er ook bij de provincie een stimuleringsubsidie aangevraagd worden ten behoeve van het onderhoud en in standhouden van monumenten. De hoogte van dit bedrag is afhankelijk van het bedrag dat de gemeente zelf in de begroting opneemt. De gemeente Elburg is trouwe aanvrager van deze subsidie, zodat er extra financiële steun voor de eigenaren van monumenten toegekend kan worden.

Doel: Cultureel erfgoed van de gemeente Elburg behouden en de zichtbaarheid ervan vergroten naar bewoners en bezoekers van de gemeente Elburg.

Regiehouder: Gemeente Elburg

Aanpak

- Het stimuleren en ondersteunen van behoud van monumentale panden en cultureel erfgoed binnen de gemeente.
- Samenwerking met Toerisme & Recreatie en Evenementen opzoeken om de zichtbaarheid van het culturele erfgoed dat Elburg rijk is, te vergroten. Dit in de vorm van o.a. de verschillende arrangementen, initiatieven, stadswandelingen en digitale wereld.
- Het op een juiste manier verdelen van de beschikbare subsidiegelden.

Kosten: € 65.000,00 per jaar. Dit bedrag is opgenomen als subsidieregeling in de jaarlijkse begroting.

Betrokken organisaties: Gemeente Elburg, Provincie Gelderland, bewoners/bezitters van monumentale panden en cultureel erfgoed.

Looptijd: Doorlopend

8. De maatschappelijke rol van cultuur in Elburg ondersteunen en stimuleren

Participatie in cultuur, muziek, kunst geeft plezier. Het helpt talenten te ontplooien en vergroot de betrokkenheid bij elkaar. Cultuur bindt, verbindt, zorgt voor saamhorigheidsgevoel en kleurt het leven. Cultuurparticipatie zorgt ook voor maatschappelijke betrokkenheid en een beter welzijnsgevoel. De maatschappelijke rol hiervan, ook in het kader van zorg, welzijn en wijkerichte activiteiten, wil de gemeente Elburg verder ontwikkelen, ondersteunen en stimuleren.

Bij participatie gaat het zowel om deelname aan activiteiten als om het organiseren ervan. Om deelname mogelijk te maken, moeten mensen zich aangesproken voelen en moet de activiteit in praktische zin bereikbaar zijn. Als het gaat om organisatie is het belangrijk dat initiatieven van de grond komen. Soms is daarbij een steuntje in de rug nodig, bijvoorbeeld in organisatorische, financiële of emotionele zin.

- Muziek

Uit wetenschappelijk onderzoek is gebleken dat muziek o.a. ‘slim’ maakt. Bij mensen die in de jonge jaren muzieklessen hebben gevolgd, is gebleken dat de beide hersenhelften beter met elkaar samenwerken en men creatiever en (dus) ‘slimmer’ is. De gemeente Elburg stimuleert muzieklessen voor jong en oud. Naast de muziek-school dragen ook meerdere muziekverenigingen, malletbands en koren bij aan dit cultuuronderdeel in de gemeente Elburg. Muziek- verenigingen en koren zijn vaak oude cultuurelementen en daarmee niet weg te denken uit het maatschappelijke speelveld. Muziek verbindt, voor jong en oud!

- Cultuureducatie

Voor leerlingen van de basisscholen is een programma op het gebied van cultuur, erfgoed, muziek en ‘beeldend’ opgezet. De mogelijkheden voor lessen/workshops/museabezoeken zijn in het programma van Cultuurmakelaar opgenomen. Scholen geven aan de landelijke beleidsdoelstellingen voor basisscholen, invulling aan het onderdeel ‘kunstzinnige vorming’ en ‘erfgoed’. Elke school bepaalt zelf wat zij wil volgen. Gedurende de acht basisschooljaren is aanmelding bij dit programma mogelijk. Er is altijd uitleg of een leskist beschikbaar om vooraf de leerlingen mee te nemen in de wereld van Daarna wordt er een bezoek aan museum, fotograaf, beeldend kunstenaar gebracht.

Doel: Cultuurparticipatie voor zowel jong als oud ondersteunen en stimuleren, zodat cultuur voor iedereen bereikbaar is.

Regiehouder: Gemeente Elburg

Aanpak

- Stimuleren van cultuurparticipatie voor iedere leeftijdscategorie. Niet alleen voor deelname maar zeker ook voor initiatiefnemers.
- Investeren in vrijwilligers en organisaties die werken met vrijwil- ligers.
- Ondersteunen bij nieuwe initiatieven, zodat deze ook daadwerkelijk van de grond komen.
- Samenwerkingen tussen de verschillende partijen, verenigingen, koren, scholen bevorderen. Door samenwerking kan er ook ingezet worden op kostenbesparing.
- Cultuuraanbod onder de loep nemen en aanpassen, zodat er voor elke doelgroep een passend aanbod is (kinderen, jongeren, oude- ren).
- Onderzoeken of het cultuuraanbod in praktische zin bereikbaar is voor de desbetreffende doelgroep.
- Subsidieregelingen nader bekijken en eventueel opnieuw indelen/ aanpassen.
- Het in het vizier hebben van mensen met een beperkte mobiliteit, beperking of die in een isolement zitten en hen betrekken bij het culturele aanbod dat hen aanspreekt.

Kosten: Huidige, reguliere gemeentelijke subsidieregelingen en pro- vinciale subsidieregelingen.

Betrokken organisaties: Gemeente Elburg, organisaties die werken met vrijwilligers, vrijwilligers, scholen, verenigingen op het gebied van muziek, kunst en cultuur, ouderen- zorg- en welzijnsinstellingen, buurthuizen.

Looptijd: Doorlopend

9. Het bevorderen, ondersteunen en stimuleren van nieuwe initiatieven voor cultuurparticipatie en cultuureducatie

Het stimuleren en uitbreiden van mogelijkheden voor cultuurparti- cipatie en cultuureducatie zal de komende jaren steeds meer vorm gaan krijgen. Door dit samen te laten gaan met de kernwoorden: initiëren, stimuleren, faciliteren, verbinden en ondernemerschap zal er gewerkt worden naar een nieuwe culturele infrastructuur en zullen diverse activiteiten opgepakt worden. De initiatieven dienen nieuw, vernieuwend en/of innovatief binnen de gemeente Elburg te zijn en bij te dragen aan een verbreding van het cultuuraanbod. Zij moeten voldoen aan de onderstaande criteria of bijdragen aan deze criteria:

- Cultuur en cultuureducatie.
- Publieksbereik en het vergroten hiervan.
- Cultuurparticipatie en cultuurbeleving van, voor en door jong en oud.
- Cultuurparticipatie en cultuurbeleving van, voor en door mensen met een beperking.
- Talentontwikkeling van jong en oud.

Hieronder een aantal voorbeelden van activiteiten die opgepakt zijn of worden:

- Verbinding professionele kunstenaars met leerlingen basisscholen. Vestingval heeft haar eerste lustrum gehad. Een evenement dat lang- zaamaan steeds groter wordt. De exposanten zijn veelal professionele kunstbeoefenaars. In 2016 is de verbinding gelegd tussen professio- nele kunst en kunstwerken van leerlingen van de basisschool. Op een aantal basisscholen heeft een kunstenaar uitleg gegeven over kunst en kunstwerken. Wat is kunst eigenlijk, wat leer je hiervan en wat kun je ermee? Met de uitleg van de kunstenaar konden de leerlingen zelf aan de slag om samen een kunstwerk te maken. Dit kunstwerk is ten-

toongesteld tijdens Vestingval. Met die verbinding zijn er meer potentiële stadsbezoekers geweest. Dit heeft ook economisch positief gewerkt. Na Vestingval zijn de werkstukken bij een zorgcentrum tentoongesteld en konden de kinderen uitleg geven aan de ouderen waarom ze iets gemaakt hadden, wat de achterliggende gedachte was. Zo is de verbinding gelegd tussen jong en oud. Een voorbeeld van nieuwe kansen en een vernieuwende insteek voor het evenement én cultuurparticipatie.

- De kunst van 't Harde.

Een nieuw opgezet evenement op 't Harde. Het evenement is in eerste instantie kleinschalig opgezet. De trekker van de eerste editie van dit evenement is het dorpscomité. Eind oktober 2016 hebben kunstenaars van 't Harde hun kunstwerken gepresenteerd. Niet alleen amateurkunst is tentoongesteld, ook de verbinding met het bedrijfsleven en ondernemers is gelegd. Immers de ambachten zijn ook kunst! Wat te denken aan Haarkunst, Bloemsierkunst, Culinaire Kunst, Slagerskunst, Banketbakkerskunst, ect. Ook de historische bouwkunst heeft bij dit evenement aandacht gekregen. Dit evene- ment kan de aankomende jaren verder uitgebreid worden en groter opgezet worden.

- Elburgers in Concert. Een nieuw muziekevenement van, voor en door inwoners van de gemeente Elburg. Muziekverenigingen, koren en muziekvereniging De Spelerij kunnen zich presenteren op andere locaties dan gebruikelijk. Als er tijdens de gezellige, afsluitende avond ook nog eens een ander repertoire dan gebruikelijk gespeeld of ge- zongen wordt, wordt er reclame gemaakt voor muziek én de eigen vereniging. Dit geeft mogelijk weer nieuwe leden en wordt er een stukje inkomsten gegenereerd. Cultuurparticipatie in ruime zin!

- Scholieren meer betrekken bij Kerst in de Vesting.

- Avondwandelingen met fakkels via de oude kerkpaden.

- De beiaardier achter op de fiets.

- Toneelstukken opvoeren in de Kloostertuin, op de vismarkt of aan de haven.

- Opzetten van verhaallijnen / arrangementen, bijvoorbeeld bezoek Botterwerf, Visafslag en Smederijmuseum.

Er kan aan nog veel meer initiatieven gedacht worden. Belangrijk bij deze initiatieven is om te onderzoeken of er voldoende draagkracht is. Wanneer dit er is, kan het idee verder uitgewerkt worden en ingezet worden als nieuwe verbinding voor cultuurparticipatie.

Veel nieuwe initiatieven zullen opgepakt worden samen met vrijwilligers en bedrijfsleven. Ondernemerschap in de cultuursector krijgt hierdoor meer vorm en de gemeente Elburg zal dit steunen en stimuleren. De verenigingen en musea zullen hiervoor het initiatief moeten nemen, niet alleen lokaal, maar ook regionaal. De gemeente zal hierin faciliteren.

Doel: Nieuwe initiatieven voor cultuurparticipatie en cultuureducatie bevorderen, stimuleren en ondersteunen.

Regiehouder: Gemeente Elburg

Aanpak

- Initiatieven van verenigingen en musea stimuleren en ondersteunen.
- Onderzoeken of er voldoende draagkracht is voor de verschillende initiatieven.
- Verbinding zoeken met de scholen, zowel de basisscholen als de middelbare scholen.
- Bij een haalbaar initiatief de verbinding zoeken met Toerisme & Recreatie en/of Evenementen.
- Door het inzetten van nieuwe media de tentoonstelling, uitvoering, toneelstuk, evenement op een andere locatie krijgen. Hierdoor kunnen ook o.a. mensen in de verzorgingstehuizen ervan genieten.
- Het stimuleren van samenwerkingsverbanden tussen o.a. verenigingen, musea, scholen, initiatiefnemers, gemeenten, ect.

Kosten: Bestaande middelen zullen hiervoor ingezet worden. Daarnaast zijn voor deze initiatieven subsidies vanuit de provincie en rijksoverheid beschikbaar.

Betrokken organisaties: Gemeente Elburg, musea, scholen, ondernemers, organisaties die werken met vrijwilligers, vrijwilligers, verenigingen op het gebied van muziek, kunst en cultuur, ouderenzorg- en welzijnsinstellingen, buurthuizen.

Looptijd: Project wordt opgestart en heeft nog geen einddatum.

10. Realiseren van een (elk weer) accommodatie (12+)

De gemeente Elburg heeft een zeer beperkt aanbod aan accommodaties voor elk weertype. Naast de musea in de vesting, zijn er nog:

- Het museum voor Historische Collectie Korps Veldartillerie en Korps Rijdende Artillerie in 't Harde.
- Landgoed Zwaluwenburg, wat gebruikt wordt voor exposities.
- Indoorspeeltuin de Speulhoeve (voor kinderen tot 11 jaar).
- Overdekt zwembad Veluwe Strandbad (alleen voor campinggasten).

De behoefte aan overdekte accommodaties zal door seizoensverbreding toenemen. Gedacht wordt aan een multifunctionele gelegenheid voor sport, spel en cultuur. Ook een filmhuis, bowlingbaan, kartbaan en pool- en lasergamecenter behoren tot de mogelijkheden. De ligging van de accommodatie is bij voorkeur dichtbij de binnenstad van Elburg. In verband met de exploitatie zou een combinatie met een andere functie, bijvoorbeeld een hotel of restaurant, kunnen worden nagestreefd.

Juist bij dit soort trajecten is het van belang goed te onderzoeken voor welke doelgroep de accommodatie opgezet wordt en dit te benoemen: moet de accommodatie met name geschikt zijn voor gezinnen of juist voor ouderen? Gaat het om activiteiten die men graag overdag wil doen of liever 's avonds? Van belang is ook dat de accommodatie geschikt is voor seizoensverlengde activiteiten, zoals evenementen. Ook voor deze voorziening is het aan te raden om dit in regionaal verband te zien: heeft het een aanvullende en/of toegevoegde waarde ten opzichte van andere voorzieningen in de regio?

Doel: Een overdekte vrijetijdsvoorziening voor elk moment van het jaar. Deze accommodatie is geschikt voor siezoensverlengende activiteiten.

Regiehouder: Gemeente Elburg

Kosten: ambtelijke inzet en acquisitie

Aanpak

- Er wordt een nieuw bestemmingsplan voor Industrierrein Kruismaten opgesteld, hierin zal ruimte worden geboden voor een (elk weer) accommodatie.
- In het stedenbouwkundig plan voor Havengebied Elburg en omgeving (november 2010) is een locatie opgenomen voor een hotel. Dit is ook aantrekkelijk voor de zakelijke markt, zeker als er verga-derruimte bij wordt gebouwd.
- Initiatieven van ondernemers en particulieren die in deze richting gaan, worden zoveel mogelijk ondersteund.
- Ook de bestaande horeca kan hierop inspelen door het ontwikke-len van nieuwe concepten.

Betrokken organisaties: Nog niet bekend.

Looptijd project: Project is opgestart in 2010. Realisatie in de aankomende jaren.

11. Inrichten van een Multifunctioneel Servicepunt Elburg voor Cultuur & Erfgoed, Toerisme & Recreatie en Evenementen

Voor de profilering en promotie van de gemeente Elburg als één geheel is het wenselijk om één centraal punt in te richten waar zowel ondernemers, inwoners als bezoekers terecht kunnen voor informatie en advies. Vanuit dit punt worden vragen van ondernemers beantwoord en procedures gecoördineerd. Ook is er de mogelijkheid om een inloopspreekuur in te richten waar vragen aan wethouders gesteld kunnen worden. Toeristen kunnen hier terecht voor vragen en informatie over de gemeente Elburg en de regio.

Het omgevingsportaal zal meerdere belangen dienen. Zo zal onder andere een deel van de ruimte worden ingericht als 'Hanze pop-up store' en een toeristische functie krijgen. Het idee is dat omliggende Hanzesteden in samenwerking met (Elburgse) ondernemers ieder een eigen 'Hanzeproduct' ontwikkelen en deze in de etalage te koop aanbieden. Denk bijvoorbeeld aan het samenstellen en verwerken van picknickmanden met verschillende streekproducten.

Het servicepunt zal geen VVV-functie hebben, maar kan wel ter ondersteuning aanvullend dienen. De gedachten gaan ook uit naar een digitale bibliotheek met gratis Wifi, een digitale servicedesk om bezoekers, ondernemers en inwoners van Elburg (gemeentebreed) te helpen bij het digitaal invullen van formulieren/aanvragen, het opzetten van een startersloket/ondernemersloket.

Het servicepunt zal de volgende diensten aan kunnen bieden:

- Digitale balie voor ondernemers. Hier vinden zij informatie over gemeentelijke diensten, vergunningen en praktische zaken.
- Antwoord voor bedrijven. De website 'Antwoord voor bedrijven' verbindt de verschillende informatiebronnen van de overheid.
- Serviceloket voor overheid, minderheden en onderwijs.
- Serviceloket kan tevens als leerbedrijf fungeren.

Het Multifunctioneel Servicecentrum Elburg is tevens een goede locatie om Stichting Elburg Promotie Actief te vestigen. De locatie kan bemand worden door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt of uit de kaartenbak. Daarnaast kan het dienen als leerwerkbedrijf en stageplek voor en van studenten die een opleiding op het toeristisch vlak volgen. Dit onder begeleiding van een centrummanager, die tevens de evenementencoördinator is (zie punt 5, pag. 28) en in samenwerking met onderwijsbegeleiding en roulerende ambtelijke functies (denk aan een Jobcoach, casemanager of frontofficemedewerker).

Om dit servicepunt te kunnen realiseren, zal er een bedrijfsplan en verdienmodel opgesteld worden. Overheid, Onderwijs en Ondernemers (3 O's) zullen dit gezamenlijk oppakken. De inrichting zal in gezamenlijkheid tot stand komen, middels crowdfunding of microkredieten en (provinciale) subsidies. De richting zal, indien wenselijk, vanuit ondernemers aangeboden kunnen worden en ter plekke verkocht te kunnen worden. Een soort expositieruimte voor een ieder die daaraan mee wil werken. Er zal een haalbaarheidsonderzoek gedaan moeten worden, zodat het plan op alle facetten goed onderzocht is.

Doel: De gemeente Elburg promoten en de ondernemers ondersteunen vanuit één centraal in te richten punt. Het opzetten van een tijdelijk omgevingsportaal (leerwerkbedrijf / scholing) voor een periode van drie jaar.

Regiehouder: Gemeente Elburg

Aanpak

- Onderzoeken of één centraal punt voor ondernemers, inwoners en toeristen gewenst en haalbaar is.
- Zoeken naar een geschikt pand in de binnenstad (bijv. Ledige Stede 29-31).
- Mogelijkheden voor crowdfunding onderzoeken, waarbij onderwijs, overheid en ondernemers een financiële bijdrage leveren aan dit project. Dit om de maandelijkse huurkosten te kunnen betalen.

Kosten: Schatting huur (incl. btw en servicekosten) € 13.600,00 per jaar (€ 1135,00 per maand). Inrichtingskosten € 0,00.

Betrokken organisaties: Gemeente Elburg, ondernemers, VVV, onderwijs.

Looptijd: Project wordt opgestart in 2017

Bijlage 1

Evaluatie beleidsnota

Het bevorderen van recreatie en toerisme in de gemeente Elburg is in 2010 bepaald als doelstelling. Om dit te kunnen realiseren zijn de volgende speerpunten/actiepunten benoemd, opgestart en/of uitgevoerd:

Status van de speerpunten uit de nota 2011 – 2015

- **Duidelijke positionering en profilering van Elburg: Vesting van de Veluwe.**
 - Doelgroep bepalen. De gemeente heeft in 2010 en 2011 een onderzoek laten uitvoeren om te bepalen op welke doelgroepen Elburg zich moet richten: project 'Elburg op de kaart'. Realisatie onderzoek 2011.
 - Bebording en informatievoorziening. Voor het project Herkenbaarheid Veluwse kernen zijn er welkomsborden bij elke kern geplaatst. Musea hebben uithangborden met dezelfde uitstraling gekregen en de bewegwijzering in het buitengebied is aangepast. Realisatie plaatsing april 2011.
 - Promotieplan Elburg. Er is een promotieplan Elburg opgesteld voor de jaren 2011 – 2015. Realisatie opstellen plan eind 2011.
- **Samenwerking.**
 - Interne samenwerking. Voor de promotie van de gemeente Elburg werken de afdelingen Bouwen en Milieu en Ruimtelijke Ordening zoveel mogelijk samen om een maximaal resultaat te behalen. Realisatie uitgangspunten samenwerking 2011.
 - Samenwerking met betrokken partijen binnen gemeente Elburg. Handhaven, intensiveren, aanhaken bij bestaande overlegstructuren binnen de gemeente Elburg voor een optimale samenwerking om de gemeente Elburg te promoten. Doorlopend project.

- Deelname project Hanzesteden. Elburg gaan profileren als Hanzestad. De mogelijkheden hiervoor zijn onderzocht in 2010. Gemeente Elburg is aangehaakt bij de promotie van de Hanzesteden. Dit zal de aankomende jaren uitgebreid en uitgewerkt worden. Doorlopend project.
- **Gebruik maken van de omliggende regio**
 - Het uitwisselen van toeristische informatie met omliggende gemeenten en het opzetten en uitvoeren van gebied overschrijdende activiteiten. Dit is opgestart en zal de aankomende jaren verder uitgewerkt worden.
 - Zuiderzeestraatwegroute. Toeristische bezienswaardigheden en activiteiten koppelen aan de route van Harderwijk tot Hattem. Project opgestart.
 - Randmeren. Water meer economisch en duurzaam inzetten. Zoeken naar evenwicht tussen natuurbehoud en natuurlijke ontwikkeling in combinatie met toerisme. Project opgestart.
 - Veluwse Hanzesteden: Harderwijk, Elburg en Hattem. Het gezamenlijk promoten en profileren van de drie Hanzesteden op de Veluwe. Project opgestart.
- **Meer en betaalbare verblijfsaccommodaties en een 'elk weer' accommodatie.**
 - Aanpassen van regelgeving, zodat er beter ingespeeld kan worden op nieuwe initiatieven en er meer mogelijkheden komen om verblijfsaccommodaties te realiseren. Realisatie aanpassen regelgeving eind 2011.

- Realiseren van een (elk weer) accommodatie. In het nieuwe bestemmingsplan voor Industrieterrein Kruismaten is er ruimte geboden voor deze accommodatie. Realisatie plan 2011, uitwerking project loopt nog.
- Opnemen van locatie voor een hotel. In het stedenbouwkundig plan voor Havengebied Elburg en omgeving is een locatie opgenomen voor een (zakelijk) hotel met vergaderruimten. Realisatie plan 2011, uitwerking project loopt nog.
- **Aantrekkelijkheid recreëren in het buitengebied vergroten.**
 - In samenwerking met de Stichting Rustpunt in het buitengebied rustpunten realiseren. Punten gerealiseerd 2010.
 - Plaatsen van bankjes en/of picknickvoorzieningen langs wandel- en fietsroutes. Bankjes en/of picknickvoorzieningen zijn geplaatst 2011.
 - In bestemmingsplan Buitengebied 2010 ruime mogelijkheden voor neven- en toeristische activiteiten opnemen voor agrarische bedrijven. Plan gewijzigd 2011.
 - Toeristische opstappunten (TOP) realiseren. Dit project is opgestart en zal medio september 2016 afgerond worden.

Hieruit blijkt dat de alle speerpunten zijn gestart en de meeste punten zijn ook behaald. Om uiteenlopende redenen zijn sommige speerpunten niet behaald. Hier wordt in deze nota niet verder op in gegaan. Wel gaan we in deze nota verder in op de Toekomstvisie 2020 gemeente Elburg en nieuwe speerpunten voor de aankomende jaren

Bijlage 2

Toekomstvisie

In de Toekomstvisie 2020 van de gemeente Elburg spreekt de gemeente Elburg uit wat de ambities zijn voor deze gemeente. In december 2009 is deze Toekomstvisie vastgesteld. Deze ambities zijn samen gevat in drie woorden: zorgzaam, gastvrij en vitaal.

De gemeenteraad van Elburg geeft in de Toekomstvisie 2020 aan dat zij belang hecht aan toerisme en recreatie. De toeristische ontwikkeling is voor de gemeente Elburg één van de speerpunten om de doelen die gesteld zijn te realiseren.

In de Toekomstvisie 2020 staat de gewenste situatie beschreven.

1. **Elburg is een gastvrij en uitnodigende omgeving.**

Naast het belangrijke culturele erfgoed, zoals de vesting, is er een rijke schakering van natuurlijke en cultuurlandschappen die op een fraaie wijze door groenzones en fietspaden met elkaar verbonden zijn (p. 13). Naast de bestaande economische pijlers bouw en industrie zijn toerisme en zorg opgeklommen als nieuwe economische pijlers binnen de gemeente Elburg (p. 17).
2. **De vesting Elburg bloeit als nooit te voren.**

De heringerichte havenkom, de historische botterwerf en het nieuw gebouwde hotel hebben grote aantrekkingskracht op toeristen. Ook is de Vesting het vertrekpunt voor een bezoek aan de dorpen, de bossen en de landgoederen. De belangrijke culturele waarden van de Hanzestad zijn op een leuke, interessante manier in beeld gebracht. De musea en jaarlijkse evenementen, die vooral gericht zijn op unieke, culturele waarden, zorgen voor een gestage toestroom van geïnteresseerde toeristen in en buiten het seizoen (p. 17). De vesting vormt een parel waar meerdere cultuurhistorische hoogtepunten zijn gelegen.

Ook in de toekomst blijft de vesting de trekker op dit gebied. Maar de vesting staat niet op zichzelf. Het versterken en verbinden van meerdere kenmerkende cultuurhistorische elementen zoals de vesting, de dorpen en de landgoederen in hun unieke landschappelijke context, versterkt de identiteit van de gemeente Elburg in zijn geheel. Toerisme heeft een identiteitsversterkende en verbindende werking voor de gehele gemeente Elburg. Het aanbieden van bijvoorbeeld streek eigen producten, vanuit het buitengebied in de dorpen en de Vesting, versterkt de onderlinge band. De voorzieningen, zoals die zijn gelegen in de kernen en het buitengebied ondersteunen en stimuleren de ontwikkeling van kwalitatief hoogstaande voorzieningen, alles in relatie met de fraaie en kwetsbare woonomgeving (p. 23).

3. De gemeente heeft een fietsnetwerk dat veilig, efficiënt en aantrekkelijk is, zowel voor bewoners als voor bezoekers.

4. De gemeente streeft naar middelbaar beroepsonderwijs op het gebied van zorg en toerisme.

5. ‘Elburg’ als recreatiemerk voor de hele gemeente.
Water, cultuurhistorie, natuur, landschap, wandelen, fietsen, horeca, detailhandel en accommodaties vallen samen onder deze noemer. Ingezet kan worden op de ‘rustige’ (vaak oudere) toerist, die op zoek is naar wat de gemeente te bieden heeft: kwaliteit in omgeving, cultuurhistorie, rust en ruimte. Ook zullen andere doelgroepen welkom zijn en moet het aanbod gedifferentieerd blijven. Belangrijk zijn ook de verbindingen tussen de sectoren die profiteren van de spin-off van de recreatieve ontwikkeling (p. 40).

6. De mogelijkheden voor verblijfsrecreatie binnen de gemeente Elburg hebben extra aandacht gekregen.

7. De detailhandel in de vesting is afgestemd op het toerisme, maar ook op het totaalaanbod in Elburg.

8. Er is een transferium bij de vesting.

9. Overal in de gemeente Elburg, maar vooral rond de Vesting is er voldoende parkeerruimte.

10. Er is een ‘elk-weer-voorziening’.

11. Er zijn mogelijkheden voor agrariërs om kleine nevenactiviteiten te ontplooien, gericht op toerisme.
De ontwikkelingen in het buitengebied op het gebied van landschap, agrarische activiteiten en toerisme moeten elkaar niet tegenwerken, maar binnen een integraal kader worden opgepakt (p. 40).

Bijlage 3 Samenwerking

In het Stichting Elburg Promotie Actief zijn de onderstaande bedrijven en organisaties vertegenwoordigd:

- Recreatieondernemers
- Stichting tot Behoud Elburger Botters
- Winkeliersvereniging Elburg
- A. Vogeltuinen en Bezoekerscentrum
- Veluws Bureau voor Toerisme (vertegenwoordigd VVV Elburg)
- RECRON Gelderland
- Horeca Elburg
- Museum Elburg
- Agrarische sector
- Bed & Breakfasthouders
- Gemeente Elburg

In de Vestingraad zijn de volgende bedrijven en organisaties vertegenwoordigd:

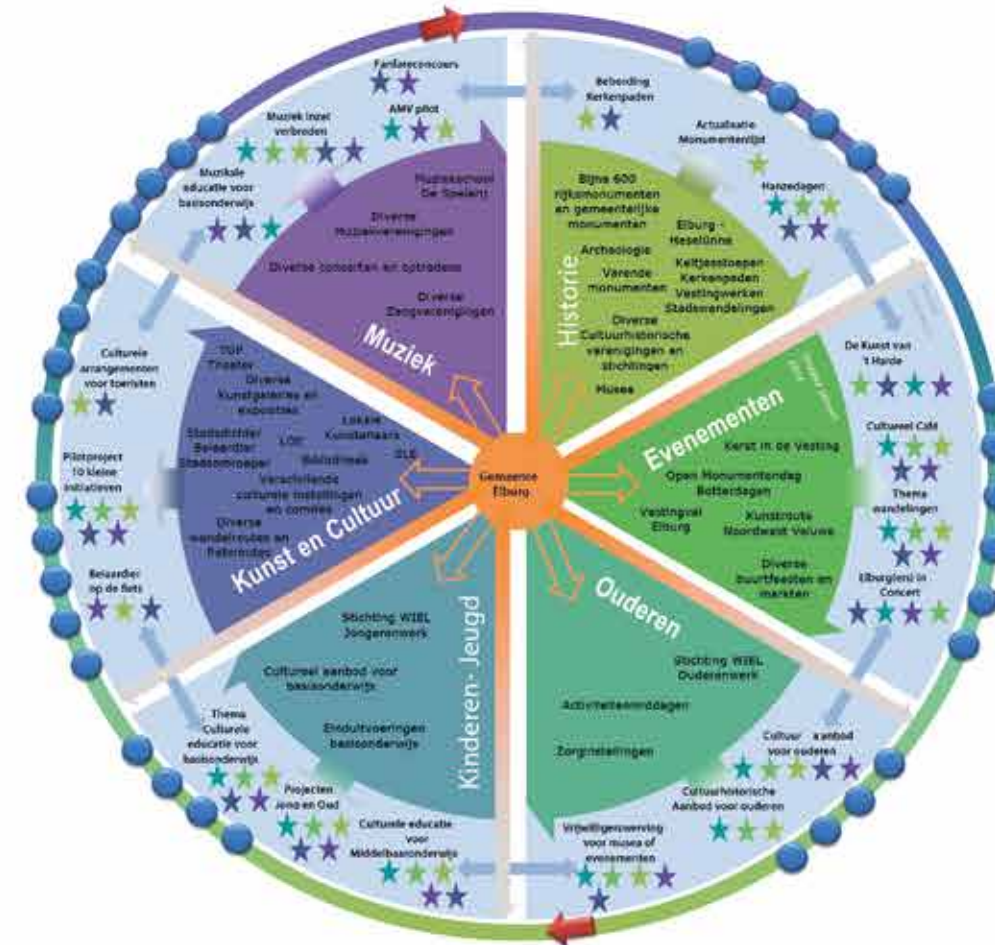
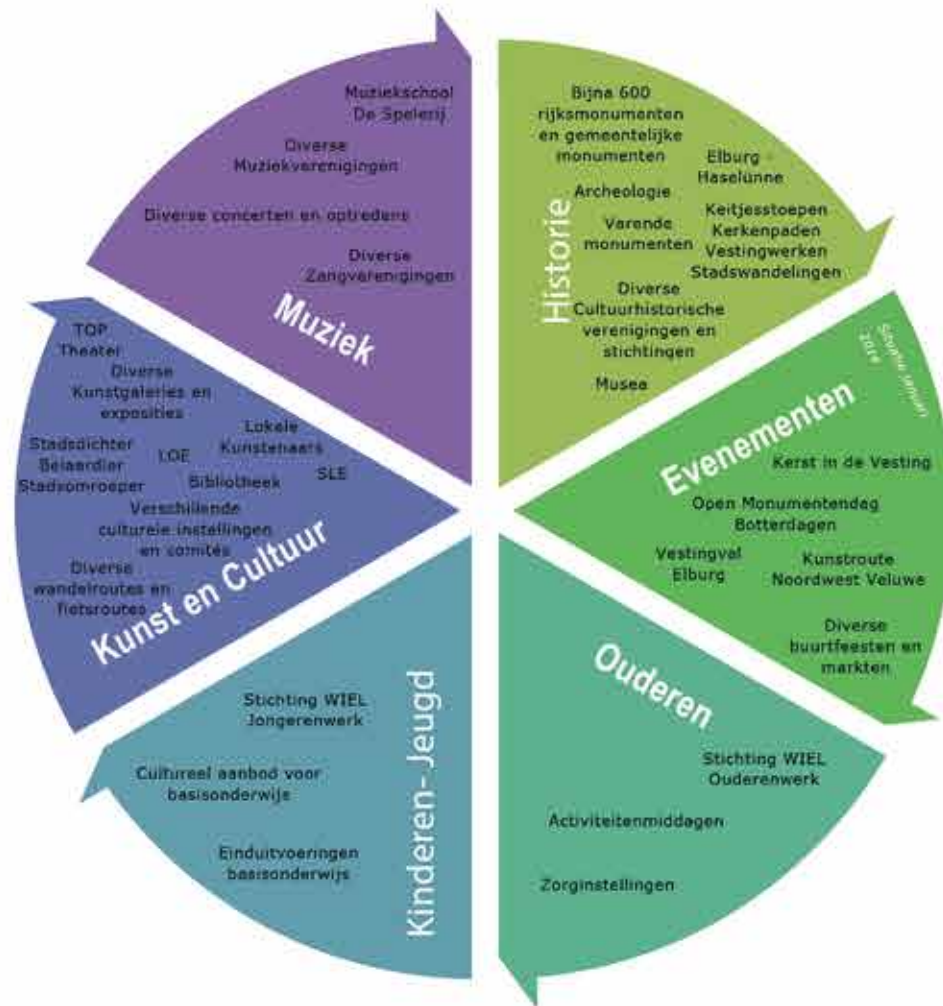
- Stichting Behoud Elburger Botters
- Museum Elburg
- Wijkcomité Vesting / Molendorp
- Winkeliersvereniging Elburg
- Oudheidkundige vereniging Arent thoe Boecop
- Horeca Elburg
- BewonersOverleg Elburg
- Bewonersvereniging Binnenstad
- Stichting Havenbelang
- Vastgoedeigenaren Binnenstad
- Ondernemers binnenstad

Overige instanties:

- Hanzesteden Marketing
- Provincie Gelderland
- Provincie Overijssel
- Provincie Flevoland
- Gelders Landschap en Kastelen
- Staatsbosbeheer
- Visit Veluwe
- Marketing Oost
- Regio Zwolle
- Diamant van Midden Nederland
- NEO (Nunspeet-Elburg-Oldebroek)
- Bedrijvenkring Elburg
- Business Club ‘t Harde
- Stichting Wiel
- Organisaties die werken met vrijwilligers
- Scholen in gemeente Elburg en in de regio
- Musea
- Verenigingen en instellingen op het gebied van muziek, kunst en cultuur
- Ouderen-, zorg- en welzijnsinstellingen

Bijlage 4

Cultuur & Erfgoed in beeld

Bijlage 5

Geraadpleegde bronnen

Voor deze nota zijn de volgende bronnen geraadpleegd:

- Beleidsdocumenten van de gemeente Elburg
 - Nota Toerisme en Recreatie 2010 (uitvoeringsprogramma 2011 - 2015)
 - Toekomstvisie Elburg 2020
 - Elburg, steviger op de Kaart! Marketing- en Promotieplan, 2012
 - Detailhandelstructuurvisie Gemeente Elburg 2008
 - Algemene Plaatselijke Verordening 2010
 - Landschapsontwikkelingsplan
 - Nota Kunst en Cultuur
 - De Rijkdom van Elburg
- Overige informatiebronnen
 - Vrijetijdseconomie Regio Zwolle, feiten en cijfers
 - Visit Veluwe
 - Rapport NBTC Holland Marketing, augustus 2015
 - Uitvoeringsprogramma Vrijetijdseconomie, CBS 2015
 - Trendrapport toerisme, recreatie en vrije tijd 2015, NRIT
 - ContinuVakantieOnderzoek 2009, NBTC.NIPO research
 - CBS (verschillende onderzoeken, verschillende jaargangen)
 - Impactmodel Vrijetijdssector, ZAK Consultants en Partners 2010
 - Recreatiealmanak 2010, Recron
 - Werkplan 2009, CBS
 - Onderzoek Inkomend Toerisme Regio Zwolle, Marketing Oost 2016
 - Rijksbeleid toerisme en recreatie (MinEZ)
 - Werkgelegenheid in de toeristische sector in 2014-2020, Recron
 - LISA Nieuws, feiten en cijfers over werkgelegenheid
 - Actieplan Vrijetijdseconomie Provincie Gelderland
 - Onderzoek Gastvrij Nederland Model, Recron 2010
 - Onderzoek Inkomend Toerisme, NBTC Holland Marketing 2014

Bijlage 6

Financieel overzicht

Doelstelling

1. Doelgroep bepalen
2. Samenwerking in de gemeente Elburg en met de regio
3. Gebruik maken van omliggende regio
 - Zuiderzeestraatroute in samenwerking met projectgroep De Diamant van Midden Nederland arrangementen opzetten om de Zuiderzeestraatroute op de kaart te zetten.
 - Uitbreiding watersportfaciliteiten
 - Uitbreiding fiets- en wandelroutes
 - Uitwerking ruiter- en menroutes
 - Opzetten fietsvaarlijn in samenwerking met Gastvrije Randmeren
 - Opzetten watertaxilijn
 - Opzetten Hanzevaarlijn
 - PR-verbinding Gelderse Hanzesteden
4. Aantrekkelijkheid recreëren in het buitengebied vergroten
5. Goede verdeling van evenementen in de gemeente
6. Deelname aan project Hanzesteden
7. De zichtbaarheid van materieel en immaterieel cultureel erfgoed behouden en versterken richting bewoners en bezoekers van Elburg
8. De maatschappelijke rol van cultuur in Elburg ondersteunen en stimuleren
9. Het bevorderen, ondersteunen en stimuleren van nieuwe initiatieven voor cultuurparticipatie en cultuureducatie
10. Het realiseren van een (elk weer) accommodatie (12+)
11. Inrichten van één lokaal loket voor Cultuur & Erfgoed, Toerisme & Recreatie en Evenementen
12. Het realiseren van nieuwe camperplaatsen en verblijfsaccommodaties

Kosten

- Ambtelijke inzet
- Ambtelijke inzet
- Passend binnen het bestaande budget
- Nader vast te stellen
- Passend binnen het bestaande budget
- Passend binnen het bestaande budget
- Passend binnen het bestaande budget
- Nader vast te stellen
- Nader vast te stellen
- Passend binnen bestaand budget, co-financiering Provincie Gelderland
- Ambtelijke inzet
- Deel opstartkosten binnen het bestaande budget en ambtelijke inzet
- Passend binnen het bestaande budget
- Gebruik van bestaande subsidieregeling van € 65.000 per jaar
- Passend binnen reguliere en provinciale subsidieregelingen
- Passend binnen de bestaande budgetten en inzetten op rijks- en provinciale subsidies.
- Ambtelijke inzet en acquisitie
- Ambtelijke uren, overig passend binnen bestaand budget
- Nader vast te stellen

